

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

Bosna i Hercegovina Ekonomski trendovi

Januar/siječanj – juni/lipanj 2016.

Oktobar/listopad 2016.

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

Bosna i Hercegovina Ekonomski trendovi

Prvo polugodište 2016. godina

Oktober/listopad 2016.

Sadržaj :

I. REALNI SEKTOR	7
• Ekonomski rast	7
• Građevinarstvo	8
• Maloprodaja	9
• Industrijska proizvodnja	9
• Tržište rada	12
o Zaposlenost	12
o Nezaposlenost	13
o Plate	13
o Penzije	14
II. JAVNE FINANSIJE – FISKALNI RAZVOJI	15
• Vladine finansije	15
• Indirektni porezi	16
• Direktni porezi	17
• Vanjski dug	18
III. CIJENE, MONETARNI I FINANSIJSKI SEKTOR	20
• Cijene	20
• Monetarni sektor u BiH	21
• Bankarski sektor u BiH	23
• Tržište kapitala u BiH	26
IV. VANJSKI SEKTOR	29
• Platni bilans BiH	29
• Pregled vanjske trgovine	30
• Struktura i kretanje bh izvoza	31
• Struktura i kretanje bh uvoza	32
V. DIREKTNNA STRANA ULAGANJA	33
VI. INDEX POSLOVNOG POVJERENJA I POVJERENJA POTROŠAČA U BIH	36
DODATAK	41

PRILOZI

Tabela 1: Industrijska proizvodnja u BiH
Tabela 2: Industrijska proizvodnja u FBiH
Tabela 3: Industrijska proizvodnja u RS
Tabela 4: Realni sektor- industrija i usluge
Tabela 5: Realni sektor po entitetima
Tabela 6: Tržište rada
Tabela 7: Rast i struktura monetarnih agregata (kraj perioda)
Tabela 8: Indeks potrošačkih cijena (CPI)
Tabela 9: Rast i sektorska struktura kredita
Tabela 10: Rast i sektorska struktura depozita
Tabela 11: Kamatne stope na kredite stanovništvu u KM
Tabela 12: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima u KM
Tabela 13: Kamatne stope na depozite
Tabela 14: Uvoz i izvoz roba u BiH
Tabela 15: Glavni trgovinski partneri

SPISAK GRAFIKONA:

Grafikon 1: Kretanje industrije u BiH i EU u prvom polugodištu 2016. godine
Grafikon 2: Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini u prvom polugodištu 2016. godine
Grafikon 3: Prerađivačka industrija u BiH i glavnim trgovinskim partnerima P1 2016/P1 2015
Grafikon 3: Broj zaposlenih i nezaposlenih lica u BiH, stopa nezaposlenosti (poređenje g/g)
Grafikon 4: Anketna stopa nezaposlenosti
Grafikon 5: Prosječna neto plata
Grafikon 6: Osnovni indikatori na tržištu rada
Grafikon 7: Prosječna neto plata u BiH i stope rasta g/g
Grafikon 9: Rast komerijalnog zaduživanja
Grafikon 10: Kretanje ukupnog nivoa cijena u BiH (odabrani odjeljci CPI indeksa)
Grafikon 11: Doprinos promjeni opšteg nivoa cijena
Grafikon 12: Rezervni novac
Grafikon 13: Struktura ukupnih kredita u P1 2016. godini
Grafikon 14: Nekvalitetni krediti
Grafikon 15: Kretanje prosječne EKS na kredite
Grafikon 16: Struktura ukupnih depozita za P1 2016. godine
Grafikon 17: Kretanje prosječne EKS na depozite
Grafikon 18: Promet na SASE (u mil. KM)
Grafikon 19: Promet na BLSE (u mil. KM)
Grafikon 20: Kretanje deficita tekućeg računa BiH u P1 po godinama
Grafikon 21: Vanjskotrgovinska robna razmjena sa svijetom za P1 2016. god.
Grafikon 22: Pregled vanjskotrgovinske razmjene po GIK klasifikaciji
Grafikon 23: Učešće glavnih vanjskotrgovinskih partera u bh izvozu
Grafikon 24: Učešće glavnih vanjskotrgovinskih partnera u bh uvozu
Grafikon 25: Pokrivenosti uvoza izvozom po zemljama
Grafikon 26: Ukupno SDU u svijetu
Grafikon 27: Ulaganja u BiH po kvartalima
Grafikon 28: Stope rasta SDI po kvartalima u 2015/2014. Godini
Grafikon 29: Najznačajnija ulaganja u BiH po zemljama
Grafikon 30: Najznačajnija ulaganja u BiH po djelatnostima

SPISAK TABELA:

Tabela 1: Osnovni indikatori na tržištu rada
Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza
Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, taksi, kazni, naknada i doprinosa
Tabela 4: Kretanje svjetskih cijena
Tabela 5: Ukupna novčana masa (M2) u prvom polugodištu 2016. godine
Tabela 6: Pričuvni novac (M0) u prvom polugodištu 2016. godine
Tabela 7: Financijski rezultat bankarskog sektora za P1 2016. godine

LISTA SKRAĆENICA:

ARS	– Anketa o radnoj snazi	OR	– Obavezne rezerve
BATX	– Bosnian Traded Index	PB	– Platni bilans
BD	– Brčko Distrikt	PDV	– Porez na dodanu vrijednost
BDP	– Bruto domaći proizvod	PIF	– Privatizacijski investicijski fond
BDV	– Bruto dodana vrijednost	PJI	– Program javnih investicija
BHAS	– Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	SASE	– Sarajevska berza
BIFX	– Indeks bosanskih investicijskih fondova	SASX-10	– Indeks rezultata 10 najboljih kompanija listiranih na Sarajevskoj berzi
BiH	– Bosna i Hercegovina	SB	– Svjetska banka
BLSE	– Banjalučka berza	SEE	– Jugoistočna Evropa
CBBiH	– Centralna banka Bosne i Hercegovine	SIPA	– Državna agencija za istrage i zaštitu
CEFTA	– Srednjoevropski sporazum o slobodnoj trgovini	SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
CPI	– Indeks potrošačkih cijena	SOR	– Srednjoročni okvir rashoda
DOB	– Dokument okvirnog budžeta	SRS	– Srednjoročna razvojna strategija
DSU	– Direktna strana ulaganja	SSP	– Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
EBRD	– Evropska banka za obnovu i razvoj	SST	– Sporazum o slobodnoj trgovini
EC	– Evropska komisija	SVF	– Statistika vladinih finansija
EKS	– Efektivna kamatna stopa	UIO	– Uprava za indirektno oporezivanje BiH
ERS-10	– Indeks dizajniran za prikaz rezultata 10 kompanija iz sistema Elektroprivrede RS	USAID	– Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj
EU	– Evropska unija	P1	– Prva polovina godine
FBiH	– Federacija Bosne i Hercegovine	P2	– Druga polovina godine
FIRS	– Indeks investicijskih fondova RS	K1	– Prvi kvartal godine
FISIM	– Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene	K2	– Drugi kvartal godine
JR UIO	– Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje	K3	– Treći kvartal godine
KM	– Konvertibilna marka (međunarodni standard ISO 4217)	K4	– Četvrti kvartal godine
MMF	– Međunarodni monetarni fond	M0	– Rezervni novac
MVTEO	– Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	M1	– Transakcijski novac
OMA	– Odjel za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje	M2	– Novac u širem smislu
		QM	– Kvazinovac
		mKM	– Milioni KM
		g/g	– Stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na isti period prethodne godine
		m/m	– stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na prethodni mjesec tekuće godine

GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI U BiH - godišnji pokazatelji

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016 (p)
Nominalni BDP BiH (u milionima KM)	27.564	28.189	28.217	29.329*	30.264
Nominalna stopa rasta (u %)	2,4%	2,3%	0,1%	3,9%*	3,2%
Realna stopa rasta (u %)	-0,2%	1,7%	0,4%	3,0%*	3,1%
Stanovništvo (hiljade)	3.836	3.832	3.827	3.827*	3.827
BDP per capita (u KM)	7.186	7.356	7.366	7.664*	7.908
Broj nezaposlenih u BiH (u hiljadama)	543,4	552,5	549,5	541,8	525,6
Prosječne neto plate u BiH (u KM)	826	827	830	830	835
CPI (indeks potrošačkih cijena)	2,1%	-0,1%	-0,9%	-1,0%	-1,0%
Konsolidirani budžet BiH ** (u % BDP-a)					
Tekući prihodi	41,6%	40,5%	42,4%	42,1%	-
Tekući rashodi	40,5%	38,8%	40,2%	39,5%	-
Štednja (Bruto operativni bilans)	1,1%	1,7%	2,2%	2,6%	-
Javne investicije (Transakcije u nefinansijskim sredstvima)	3,0%	3,7%	4,1%	1,9%	-
Suficit/Deficit (Neto pozajmljivanje(+)/zaduživanje(-))	-1,9%	-2,0%	-1,9%	0,7%	-
Vanjski javni dug	26,0%	26,3%	29,1%	29,6%	-
Novac i krediti ** (u % BDP-a)					
Novac u širem smislu (M2)	54,1%	57,1%	61,2%	63,6%	-
Kreditiranje privatnog sektora ⁽¹⁾	52,0%	52,1%	52,9%	52,2%	-
Platni bilans **					
Saldo tekućeg računa u milionima KM	-2.269,7	-1.414,8	-2.012,7	-1.629,8	-
U % BDP-a	-8,2%	-5,0%	-7,1%	-5,6%	-
Trgovinski bilans **	-6.152,8	-5.459,3	-6.185,7	-5.343,0	-
Izvoz roba i usluga (u milionima KM)	8.483,2	9.037	9.289	9.870,4	-
(stopa rasta u %)	0,9%	6,5%	2,8%	6,3%	-
Uvoz roba i usluga (u milionima KM)	14.635,9	14.496,4	15.474,2	15.213,4	-
(stopa rasta u %)	0,0%	-1,0%	6,7%	-1,7%	-
Bilans roba i usluga (u % BDP-a)	-22,3%	-19,4%	-21,9%	-18,2%	-
Bruto devizne rezerve **					
U milionima KM	6.508,6	7.068,3	7.825,6	8.606,3	-
U mjesecima uvoza roba i usluga	5,3	5,9	6,1	6,8	-
Servisiranje vanjskog javnog duga **					
U milionima KM	413,3	684,8	760,9	592,9	-
U % izvoza roba i usluga	4,9%	7,6%	8,2%	6,0%	-

* Izvor: Procjena DEP-a

** Izvor: Ministarstvo finansija i trezora BiH za vanjski javni dug i njegovo servisiranje; Centralna banka BiH za prihode, troškove i neto kreditiranje, kao platni bilans;

(p) Projekcije DEP-a

(1) Pod kreditima privatnog sektora obuhvaćeni su krediti svih sektora osim sektora vlade i javnih kompanija.

GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI U BiH u periodu januar-juni

Realni sektor	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Industrijska proizvodnja BiH - rast fizičkog obima ⁽¹⁾	-3,9%	5,3%	0,3%	1,9%	4,6%
Prerađivačka industrija BiH - rast fizičkog obima ⁽¹⁾	-4,0%	6,8%	5,0%	3,3%	6,3%
Broj nezaposlenih lica u BiH - prosjek (u hiljadama)	540,5	551,3	550,6	544,5	527,9
Prosječne plate u BiH - prosjek (u KM)	825	824	829	830	834
CPI (indeks potrošačkih cijena)	2,2%	0,6%	-1,5%	-0,6%	-1,4%
Javne finansije					
Rast neto prihoda od indirektnih poreza (g/g)	-1,3%	0,3%	0,7%	5,4%	4,2%
Vanjski javni dug - promjena stanja duga (%)	12,6%	5,0%	3,4%	14,9%	-0,2%
Novac i krediti (stopa rasta g/g)					
Novac u širem smislu (M2)	5,2%	5,1%	7,0%	8,8%	7,3%
Kreditiranje privatnog sektora ⁽²⁾	3,4%	1,4%	4,0%	0,9%	2,6%
Platni bilans					
Saldo tekućeg računa (u milionima KM)	-1.104	-707	-1.043	-785	-869
Porast deficita tekućeg računa (u %)	8,4	-36,0	47,5	-24,7	10,7
Bilans roba i usluga	-2.852	-2.444	-2.859	-2.571	-2.597
Izvoz roba i usluga (u milionima KM)	4.081	4.402	4.350	4.683	4.752
(stopa rasta u %)	1,5	7,9	-1,2	7,7	1,5
Uvoz roba i usluga (u milionima KM)	6.934	6.846	7.208	7.254	7.349
(stopa rasta u %)	1,5	-1,3	5,3	0,6	1,3
Bruto devizne rezerve					
Bruto devizne rezerve - rast u %	-3,4%	9,8%	10,5%	10,8%	10,9%
U mjesecima uvoza roba i usluga	4,8	5,3	5,8	6,1	6,9

(1) Pokazatelji rasta industrijske proizvodnje za period 2012 - 2016 su zvanični podaci BHAS-a koje DEP koristi u izradi svojih analiza na temelju potpisanog protokola o međusobnoj razmjeni podataka.

(2) Pod kreditima privatnog sektora obuhvaćeni su krediti svih sektoria osim sektora vlade i javnih kompanija.

* Izvor: Procjena DEP-a

I REALNI SEKTOR

Ekonomski rast

- Skroman porast ekonomske aktivnosti u drugom tromjesečju od 1,4% u odnosu na isti period prethodne godine;
- Usporavanje u odnosu na prvo tromjesečje (1,9%), a posebno u odnosu na drugi kvartal 2015. godine kada je ostvarena realna stopa od 4,4%;
- Niska stopa u drugom tromjesečju kao posljedica baznog efekta iz prethodne godine i blagog usporenja rasta u drugom u odnosu na prvo tromjesečje;
- Sporiji rast aktivnosti u drugom tromjesečju uprkos povoljnijem eksternom okruženju, intenziviranju rasta vanjske trgovine robama, te zaustavljanju pada investicija iz prvog tromjesečja;
- Rast u 2016. je prije svega nošen domaćom potrošnjom i izvozom uz zanemariv doprinos investicija;
- Pored povoljnijeg eksternog okruženja, među glavnim faktorima ekonomskog rasta u prvom polugodištu su bili skroman rast tekućih priliva građana iz inostranstva, te rast broja zaposlenih i realnih plata i penzija;
- Postojanje deflacije nije ugrozilo ekonomski rast, dok pad cijena vanjske trgovine ukazuje na znatno intenzivniji realni rast izvoza i uvoza u odnosu na nominalni;

Ekonomska aktivnost u 2016. godini je obilježena skromnim realnim rastom u drugom tromjesečju od svega 1,4% u odnosu na isti period 2015. godine. Time je pored niže stope u odnosu na prvo tromjesečje (1,9%), ekonomski rast znatno više usporen u poređenju s 2015. godinom kada je u drugom tromjesečju ostvarena trostruko veća stopa od 4,4%. Zahvaljujući tome je na nivou polugodišta, ekonomski rast skoro prepolovljen u odnosu na 3% iz 2015. godine. Naglo usporenje u drugom tromjesečju je rezultat kombinacije baznog efekta iz prethodne godine s jedne, te blagog usporavanja rasta u odnosu na prvi kvartal 2016. godine s druge strane. Naime, u poređenju s prvim kvartalom 2015. godine, ekonomska aktivnost je u narednom tromjesečju porasla za 1,2% što je ubjedljivo (višestruko) najveća kvartalna stopa u posljednje dvije godine. Time je stvorena relativno visoka osnovica koja je (kroz visok nazivnik) umanjila stopu godišnjeg rasta u 2016. godini. Dodatni faktor je predstavljalo i usporenje rasta u odnosu na prethodni kvartal sa 0,7% u prvom na 0,5% u drugom tromjesečju 2016. godine.

Inače, pomalo iznenađuje usporavanje godišnjeg rasta u drugom u odnosu na prvo tromjesečje obzirom da neki od značajnih indikatora ukazuju u pravcu ubrzavanja. To se prije svega odnosi na višestruko snažniji nominalni rast robnog izvoza u odnosu na prvo tromjesečje, te uvoz koji nakon negativne nominalne stope u prvom počinje rasti u drugom tromjesečju. U isto vrijeme, dostupni podaci građevinarstva i uvoza kapitalnih dobara ukazuju na zaustavljanje pada investicija iz prvog tromjesečja dok industrija bilježi sličan rast u oba kvartala. Konačno, čini se da ni postepeno jačanje ekonomskog rasta u okruženju ne samo u drugom u odnosu na stope iz prvog kvartala, nego i u odnosu na stope iz prva dva tromjesečja 2015., nije bilo dovoljno da otkloni uticaje baznog efekta. U svakom slučaju, dostupni indikatori ukazuju da je ekonomski rast u prvom polugodištu bio nošen rastućim stopama izvoza i finalne potrošnje uz (zanemariv) negativan doprinos investicija. U isto vrijeme, vanjskotrgovinski deficit roba bilježi nominalno smanjenje od 2,1% u prvom polugodištu pri čemu je teško preciznije utvrditi njegovo realno kretanje i uticaj na ekonomski rast u odsustvu adekvatnih kvartalnih deflatora vanjske trgovine.

Nakon stagnacije u prvom kvartalu robni izvoz je u drugom tromjesečju nominalno povećan za 5,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo je, s jedne strane, rezultat zaustavljanja godišnjeg pada vrijednosti izvoza električne energije od 42% iz prvog tromjesečja, ali s druge strane i znatno (2-3 puta) bržeg rasta ostatka robnog izvoza najvećim dijelom podređenog izvoznoj tražnji. Pri tome je

realni rast robnog izvoza bio znatno iznad nominalnog obzirom na pad izvoznih cijena na koji ukazuju indeks jedinične vrijednosti, te cijene industrijskih proizvođača za nedomaće tržište. Uz izuzetak električne energije čiji je realni izvoz određen proizvodnim viškovima, izvozni rast je u najvećoj mjeri bio nošen intenziviranjem ekonomskog rasta u okruženju u odnosu na prvo polugodište 2015. godine. Snažan rast je ponajviše doveo do značajnog rasta proizvodnje u prerađivačkoj industriji od 6,3% u prvom polugodištu.

Iako je ekonomski rast Euro zone od približno 2% u prvom polugodištu ostao uglavnom nepromjenjen u odnosu na prethodnu godinu, situacija se polako popravlja kada su u pitanju najvažniji trgovinski partneri. Tako je u Njemačkoj nakon skoro nepromjenjene stope u odnosu na prvo tromjesečje prethodne godine, ekonomski rast u drugom tromjesečju intenziviran sa 1,8% u 2015., na godišnju stopu od 3,1% 2016. godine. U isto vrijeme ohrabruje najmanje dvostruko brži rast u Austriji i Italiji u odnosu na stope iz prethodne godine uprkos još uvijek skromnim stopama u 2016. od približno 1%. Nasuprot tome, Slovenija bilježi znatno snažniji rast u prvom polugodištu od približno 2,5% uz tek neznatno ubrzanje rasta u odnosu na stopu iz prvog polugodišta 2015. godine. Ipak, najveće ubrzanje rasta su ostvarili neposredni susjedi. U Hrvatskoj je rast iz prvog polugodišta od 2,7% bio više nego trostruko povećan u odnosu na stopu iz istog perioda 2015. godine, dok je u Srbiji negativna stopa iz prvog polugodišta 2015. pretvorena u značajan realni rast od približno 3% u 2016. godini. Intenziviranjem izvozne tražnje kroz snažniji rast u okruženju je donekle nadomješten snažan bazni efekat poplava kojim je značajno podignut izvozni rast u drugom tromjesečju prethodne godine.

U isto vrijeme, rast PDV prihoda (prema poreskim prijavama) od 2,6% ponajviše ukazuje na povećanje finalne potrošnje u prvom polugodištu. U prilog tome takođe govori i rast vrijednosti uvoza dobara široke potrošnje od približno 5%. Ovo je prije svega rezultat povećanja u domenu privatne potrošnje kao posljedica rasta raspoloživog dohodka građana. Najznačajniji faktor rasta raspoloživog dohodka u prvom polugodištu je bio rast broja zaposlenih od 1,5% praćen realnim rastom plata od 2%. Dodatni faktor je bilo povećanje socijalnih transfera građanima na koje donekle ukazuje rast izdataka za penzije po osnovu povećanja broja penzionera od 2,6% uz realni rast prosječne penzije od 1,5%. Pri tome treba naglasiti da je najveći dio pomenutog realnog rasta plata i penzija bio posljedica deflacije od 1,4% uz neznatno nominalno povećanje. Konačno, rast dohodka je donekle podržan i blagim porastom inostranih priliva građana i to prije svega kroz rast doznaka od 3,3%, a uprkos smanjenju (1,4%) priliva po osnovu naknada za rad bh sezonskih radnika u inostranstvu.

S druge strane, čini se da su investicije ostvarile blagi pad u prvom polugodištu pri čemu je u drugom tromjesečju zaustavljen pad iz prvog kvartala. Naime, godišnje smanjenje građevinskih radova od 5,4% iz prvog kvartala je reducirano na negativnu stopu stopu od svega 1,4% u drugom tromjesečju, dok je rast uvoza kapitalnih dobara ubrzan sa 0,3% u prvom na 3,3% (g/g) u drugom tromjesečju. Do smanjenja investicija je po svemu sudeći došlo u domenu javnih radova obzirom da je pad niskogradnje bio jedini negativan indikator investicija u stalna sredstva. U prilog investicija takođe nije išlo ni smanjenje direktnih stranih ulaganja od 46,7% u prvom polugodištu. Rast domaće tražnje i izvoza su bili praćeni realnim rastom robnog uvoza koji je, obzirom na pad uvoznih cijena, bio znatno iznad nominalne stope od 0,8% u prvom polugodištu. Naime, ne računajući naftu i naftne derivate čiji je nominalni pad u velikoj mjeri rezultat cjenovnog (a ne realnog) smanjenja, robni uvoz u prvom polugodištu bilježi znatno snažniji nominalni rast od 2,8%.

Građevinarstvo

Građevinski radovi u prvom polugodištu su (prema neprilagođenom indeksu perioda) bili za 3,1% niži u odnosu na prvo polugodište 2015. godine. Do pada je prije svega došlo u domenu javnih radova na

što ukazuje pad niskogradnje od 5,5%, dok je visokogradnja stagnirala. Uprkos padu ukupnih radova na nivou perioda, dobra vijest je da je u drugom kvartalu zabilježen njihov porast od 1,3% (k/k) u odnosu na prvo tromjesečje čime je konačno zaustavljen negativan trend prisutan još od prvog tromjesečja 2015. godine. Ipak, bez obzira na povećanje u odnosu na prethodni kvartal, građevinski radovi u drugom tromjesečju su još uvijek bili niži u odnosu na prethodnu godinu. Naime, povećanje ukupnih građevinskih radova je bilo dovoljno tek da se uspori godišnji pad sa 5,4% u prvom na znatno nižih 1,4% smanjenja u odnosu na isti period prethodne godine. Posebno je zanimljiva stagnacija visokogradnje uprkos naglom porastu stanogradnje. Naime, broj završenih stanova je skočio za 90% uz porast površine (u metrima kvadratnim) od skoro 70% u prvih šest mjeseci 2016 godine. Pored toga, broj nezavršenih stanova je takođe u istom periodu znatno porastao za 12,8%. Sudeći prema izdatim odobrenjima za građenje, negativna kretanja građevinarstva iz prošlosti bi mogla biti uskoro preokrenuta. Naime, broj odobrenja za građenje u prih šest mjeseci je bio u snažnom porastu od 41,3%, uz skok dozvola u domenu niskogradnje od skoro 80%. Ovo je posebno dobra vijest obzirom da je niskogradnja bila glavni uzrok smanjenja građevinskih radova u posljednje dvije godine.

Maloprodaja

Snažan rast prometa maloprodaje iz prethodne godine se nastavlja i u 2016. godini. Naime, promet maloprodaje je u prvom polugodištu bio za 6,1% u realnom smislu viši u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo je ponajviše bilo rezultat naglog realnog rasta u prvom u odnosu na četvrti kvartal nakon čega je uslijedilo neznatno smanjenje od 0,5% u drugom tromjesečju. Tako je na godišnjem nivou ostvaren snažan realni rast u prvom kvartalu od 8,2% koji je skoro prepolovljen u drugom tromjesečju kada je zabilježena stopa od 4,4%. Polugodišnji rast prometa je prije svega ostvaren domenu hrane, pića i duhana sa stopom od 6,8%, te rastom neprehrambenih proizvoda od 8,5%. Prosjek perioda je donekle oboren nešto nižim rastom prometa motornih goriva od 4%. Ipak, treba napomenuti da ovako visok rast prometa maloprodaje nije u skladu sa drugim kompatibilnim indikatorima poput PDV prihoda, uvoza dobara široke potrošnje, raspoloživog dohodka građana i sl., te ga je s toga teško objasniti. Po svemu sudeći ovdje se u velikoj mjeri radi o konstantnom povećanju obuhvata statističkog uzorka, a ne stvarnom povećanju prometa.

Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini

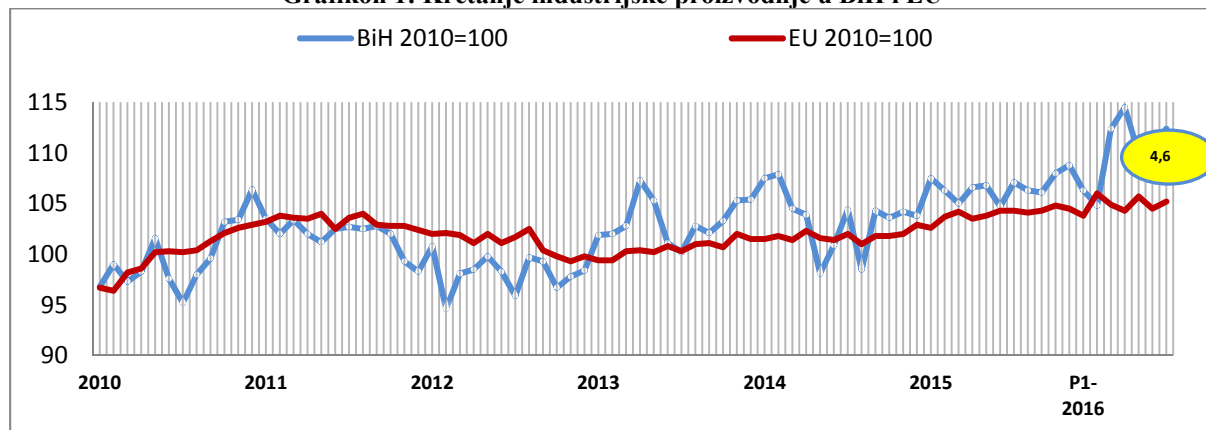
- *Nastavljen trend rasta industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini*
- *Prerađivačka industrija ključni nosilac ostvarenog rasta*
- *Stagnacija u sektoru za proizvodnju električne energije*

U prvom polugodištu 2016.godine u Bosni i Hercegovini je nastavljen trend jačanja poslovne aktivnosti, a industrijska proizvodnja je predstavljala ključni oslonac ostvarenog ekonomskog rasta. Tako je prema podacima Agencije za statistiku BiH u periodu januar-juni 2016. godine Bosna i Hercegovina ostvarila povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od 4,6% u odnosu na isti period prethodne godine. Povećanje proizvodnje u okviru bh. industrije bilo je praćeno i povećanjem broja zaposlenih u okviru iste od oko 1,8%.¹ Unatoč određenim izazovima kao što je nizak nivo svjetskih cijena berzanskih roba, čini se ipak da je eksterno okruženje odnosno izvozna tražnja bila ključni razlog ostvarenog povećanja industrijske proizvodnje. Naime, ako se posmatra struktura ostvarenog rasta vidljivo je da je najveći doprinos ostvaren u okviru prerađivačke industrije koja ima

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje "Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za juni 2016. godine", 25.07.2016.

visok stepen izvozne orijentacije. S druge strane, obzirom na stagnaciju u proizvodnji električne energije i rudarstvu doprinos ovih sektora nije bio na očekivanom nivou.²

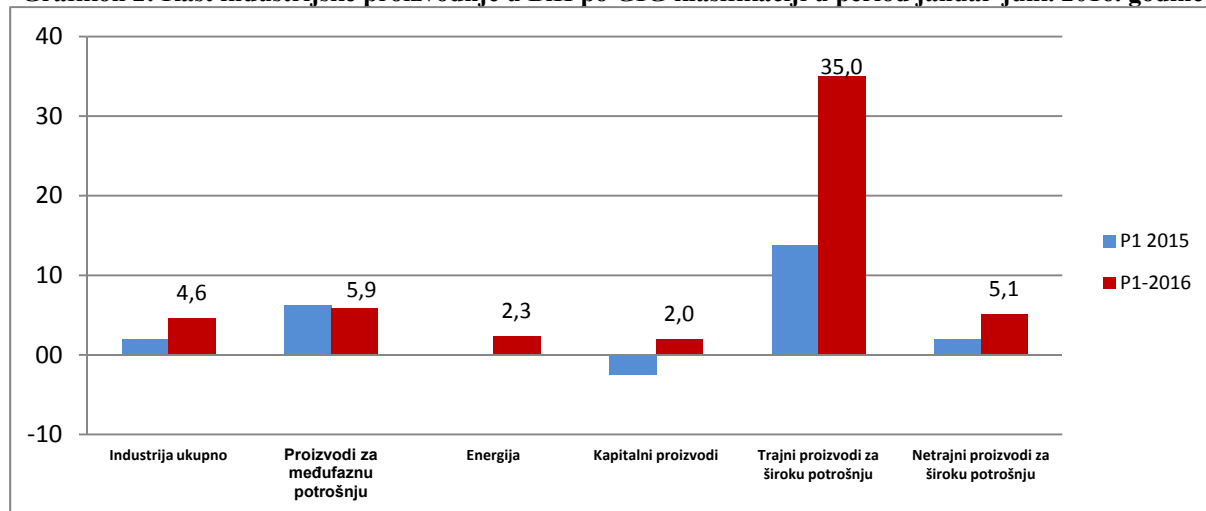
Grafikon 1: Kretanje industrijske proizvodnje u BiH i EU

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Posmatrano po klasifikaciji glavnih industrijskih grupa proizvoda u prvom polugodištu 2016. godine najveće povećanje proizvodnje ostvareno je u okviru trajnih proizvoda za široku potrošnju od 35% u odnosu na isti period prethodne godine. Nešto niže stope rasta registrirane su u okviru proizvoda za međufaznu potrošnju 5,9% i netrajni proizvodi za široku potrošnju 5,1%, dok su najniže stope rasta registrirane su u okviru energije i kapitalnih proizvoda od 2,3% i 2,0% u odnosu na isti period prethodne godine.

Grafikon 2: Rast industrijske proizvodnje u BiH po GIG klasifikaciji u period januar-juni. 2016. godine

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

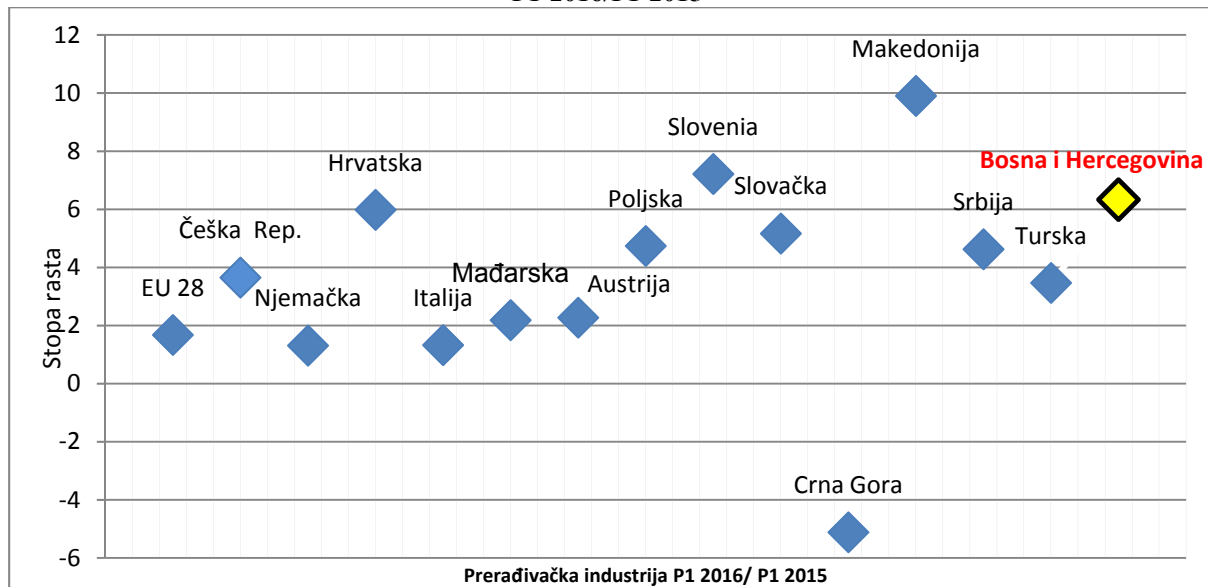
Prerađivačka industrija u BiH

Prerađivačka industrija u BiH tokom prvog polugodišta 2016. godine ostvarila je povećanje proizvodnje od 6,3% u odnosu na isti period prethodne godine. U okviru prerađivačke industrije najviše stope rasta a samim tim i najveći doprinos povećanju proizvodnje ostvaren je u okviru izvozno orijentiranih grana kao što su proizvodnja namještaja skoro 36%, gotovih metalnih proizvoda oko 15%, hemikalija i hemijskih proizvoda 12,8%, te drvnih proizvoda, nemetalnih

² NOSBiH, "Izveštaj o tokovima električne energijena prijenosnoj mreži u BiH za juni 2016. godine", 12. juli 2016.

minerala (građevinski materijali) i prehrambenih proizvoda gdje je registrirano povećanje proizvodnje od preko 10%. S druge strane, najznačajnija smanjenja proizvodnje registrirana su u okviru baznih metala (željezo, čelik i aluminij), nafte i naftnih derivata te mašina i aparata.

Grafikon 3: Kretanje proizvodnje u prerađivačkoj industriji u BiH i glavnim trgovinskim partnerima P1-2016/P1-2015

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine i Eurostat

Energetski sektor u BiH

Energetski sektor koji ima visoko učešće u ukupnoj industrijskoj proizvodnji u BiH tokom prvog polugodišta nije ostvario značajnije povećanje proizvodnje, tako da je izostao njegov značajniji doprinos rastu. U okviru sektora rudarstvo tokom navedenog perioda zabilježen je blagi rast od 2,6%, što je posljedica povećanja proizvodnje u rudnicima uglja od 8% u odnosu na isti period prethodne godine. S druge strane, slabljenje tržišta metala u svijetu i pad proizvodnje u okviru baznih metala u BiH rezultirao je smanjenjem proizvodnje u okviru rudnika metalnih ruda od 18% što onemogućilo značajniji doprinos sektora rudarstva. Prema podacima BHAS-a za prvo polugodište 2016. godine sektor za proizvodnju električne energije u BiH karakterisala je stagnacija u proizvodnji sa registriranom stopom rasta od 0,9%. Ključni razlog za stagnaciju u okviru sektora za proizvodnju električne energije bio je pad proizvodnje u okviru hidroelektrana od 16%, tako da ni visoka stopa rasta proizvodnje u okviru termoelektrana od oko 20%³ nije bilo dovoljno za značajniji doprinos ovog sektora.⁴ Niske cijene nafte u svijetu odrazile su se i na proizvodnju nafte i naftnih derivata, tako da je i u okviru ovog sektora došlo do značajnog pada proizvodnje u okviru ovog sektora od preko 10%.

Tržište rada u BiH

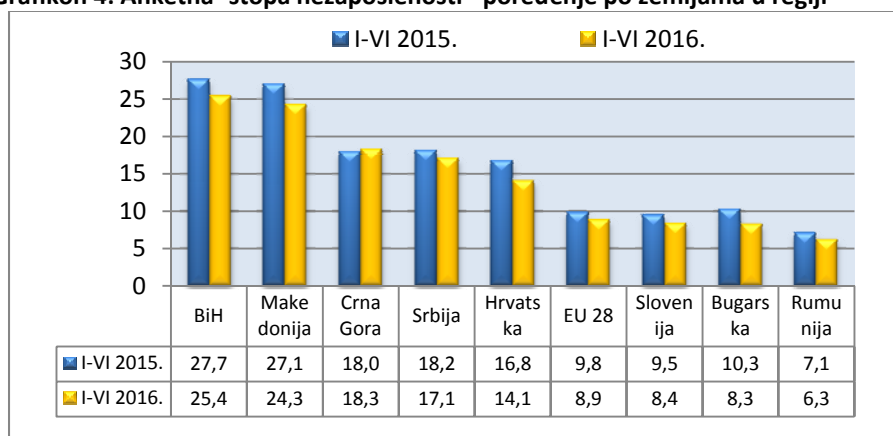
- Nastavljeno povećanje broja zaposlenih lica u BiH uz smanjenje stope nezaposlenosti.
- Skroman nominalni rast prosječne neto plate i penzije u BiH uz brži realni rast zbog deflacije.

³ U posmatranom periodu hidroelektrane su u ukupnoj proizvodnji električne energije u BiH učestvovala sa 40,2%, dok je učešće termoelektrana iznosilo 59,8%.

⁴ NOS BiH, Izvještaj o tokovima električne energije na prijenosnoj mreži u BiH za juni 2016. godine, 12. juli 2016. godine.

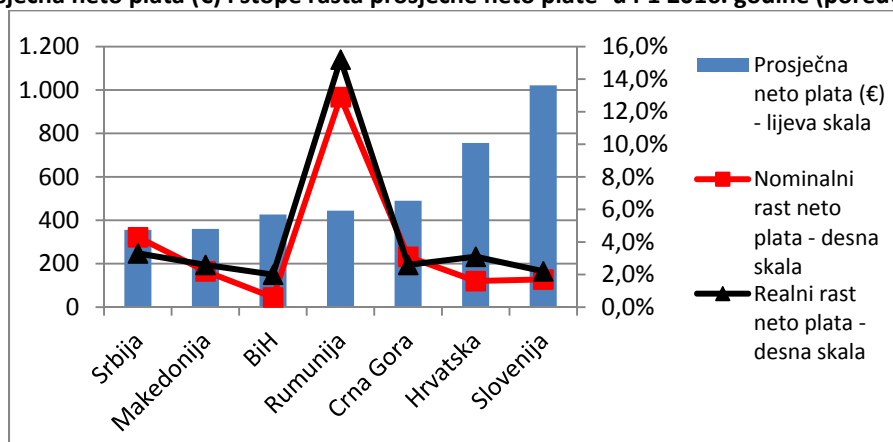
U EU i većini zemalja u okruženju registrovana je niža stopa nezaposlenosti u P1 2016. godine (grafikon ispod). Iako je stopa nezaposlenosti u BiH prema anketi o radnoj snazi smanjena, primjećuje se da je i dalje najveća u poređenju sa zemljama u regionu. Uz povećanje broja zaposlenih lica prosječne neto plate u P1 2016. godini u većini zemalja u regiji su zabilježile umjeren nominalni rast (izuzetak je Rumunija), dok je realni rast bio nešto veći zbog deflacije. Posmatrajući visinu prosječne neto plate, kao i prethodnu godinu, najveća prosječna neto plata je u Sloveniji, dok je najniža u Srbiji i Makedoniji.

Grafikon 4: Anketna⁵ stopa nezaposlenosti - poređenje po zemljama u regiji

Izvor: BHAS, EUROSTAT, agencije za statistiku posmatranih zemalja

Grafikon 5: Prosječna neto plata (€) i stope rasta prosječne neto plate⁶ u P1 2016. godine (poređenje g/g)

Izvor: BHAS, Agencije za statistiku posmatranih zemalja

Zaposlenost

U BiH u P1 2016. godine nastavljeno je postepeno uvećanje broja zaposlenih lica (1,5% g/g), a prosječan broj zaposlenih je iznosio 720,5 hiljada. Iako je najveća stopa rasta broja zaposlenih lica u području djelatnosti poslovanja nekretninama (10,5% g/g), najznačajniji rast broja zaposlenih lica bio

⁵ Periodi provođenja ankete o radnoj snazi se razlikuju među zemljama. Podatak za EU 28 je prosjek 6. mjeseci. U BiH anketa o radnoj snazi se sprovodi jednom godišnje. Za ostale zemlje podaci se odnose na prosjek prvog i drugog kvartala.

⁶ Prosječne neto plate su konvertovane iz nacionalne valute u eure 04.10.2016. godine.

je u djelatnostima trgovine i industrijske proizvodnje koje zapošljavaju najveći broj lica u BiH.⁷ Rast obima industrijske proizvodnje doprinio je uvećanju broja zaposlenih u prerađivačkoj industriji od 2,8% g/g. Pored toga, povećanjem obima vanjske trgovine broj zaposlenih lica u djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravke motornih vozila, motocikala je uvećan za 3% g/g. Suprotno, u djelatnosti javne uprave, zdravstva i obrazovanja broj zaposlenih lica je smanjen u prosjeku za 0,6%⁸ g/g. Broj zaposlenih lica u oba bh. entiteta je uvećan. U FBiH prosječan broj zaposlenih u P1 2016. godine je iznosio 454,2 hiljada i veći je za 1,4% g/g, a u RS broj zaposlenih u martu⁹ 2016. godine je iznosio 249,6 hiljada sa stopom rasta od 2,7% g/g. I u FBiH i RS najznačajniji doprinos rastu broja zaposlenih bio je u područjima djelatnosti prerađivačke industrije, trgovine na veliko i malo, popravke motornih vozila, motocikala i djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane.

Tabela 1: Osnovni indikatori na tržištu rada anketni vs. administrativni podaci

	Anketa o radnoj snazi 2016		Administrativni podaci P1 2016	
	u hiljadama	stopa rasta (g/g)	u hiljadama	stopa rasta (g/g)
	1.074	-5,5%	1248,3	-0,5%
Broj zaposlenih lica	801	-2,6%	720,5	1,5%
Broj nezaposlenih lica	273	-13,3%	527,9	-3,1%
Stopa nezaposlenosti	25,4%	-2,3 p.p.	42,3%	-1,1 p.p.

Izvor: ARS 2016. godine, BHAS, zavodi za zapošljavanje u BiH, DEP kalkulacije

Nezaposlenost

U P1 2016. godine nastavljen je trend smanjenja broja nezaposlenih lica u BiH, naročito u K2 2016. godine. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH u posmatranom polugodištu iznosio je 527,9 hiljada, što je za 3,1% manje u poređenju sa istim periodom 2015. godine. U oba bh. entiteta broj nezaposlenih lica je smanjen, ali je u RS stopa smanjenja bila znatno brža. U FBiH prosječan broj nezaposlenih lica je smanjen za 2,3% g/g i iznosi 381,2 hiljada, a od ukupnog broja lica brisanih sa evidencije zavoda za zapošljavanje 71% je zbog zaposlenja.¹⁰ Istovremeno, prosječan broj nezaposlenih lica u RS je manji za 4,9% g/g i iznosi 134,9 hiljada. Od ukupnog broja brisanih sa evidencije u P1 2016. godine oko 51% je zbog zaposlenja i obavljanja privatne djelatnosti.¹¹ Prema kvalifikacionoj strukturi najveći doprinos smanjenju broja nezaposlenih (g/g) u oba entiteta je u kategorijama NKV i KV lica. Na osnovu navedenih pokazatelja, prosječna administrativna stopa nezaposlenosti u BiH u P1 2016. godine je smanjena za 1,1 p.p. i iznosi 42,3%.

⁷ Najbrži rast broja zaposlenih lica je u djelatnosti poslovanja nekretninama, ali zbog malog udjela, doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih bio je manji (u poređenju sa industrijom i trgovinom). Djelatnosti prerađivačke industrije (C) i trgovine na veliko i malo, popravke motornih vozila, motocikala (G) zapošljavaju oko 38% od ukupnog broja zaposlenih lica u BiH.

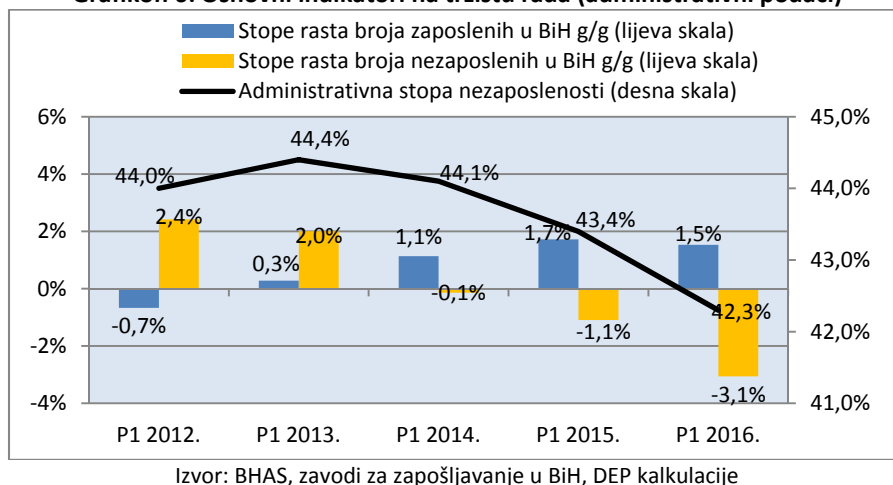
⁸ Prosječna stopa rasta za područja djelatnosti javne uprave i odbrane, obaveznog socijalnog osiguranja (O), obrazovanja (P), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne pomoći (Q).

⁹ Broj zaposlenih u RS se objavljuje samo za mjesec mart i septembar.

¹⁰ Izvor: Zavod za zapošljavanje FBiH. Podatak se odnosi na P1 2016. godine.

¹¹ Izvor: Zavod za zapošljavanje RS. Pored toga, oko 31% brisanih sa evidencije je zbog neredovnog javljanja u posmatranom polugodištu.

Grafikon 6: Osnovni indikatori na tržištu rada (administrativni podaci)

Plate

Prosječna neto plata u BiH u P1 2016. godine se nije značajno mijanjala i iznosila je 834 KM uz nominalni rast od 0,6%, dok je realni rast bio nešto veći (2%) zbog deflacije. U većini područja djelatnosti je ostvaren skroman nominalni rast. U okviru sektora industrijske proizvodnje najznačajniji rast plata je u području djelatnosti prerađivačke industrije (2,3% g/g) uz povećanje broja zaposlenih lica. Pored prerađivačke industrije sličan rast plata je ostvaren u područjima poljoprivrede, lova i šumarstva, te pojedinim uslužnim¹² djelatnostima, ali zbog manjeg broja zaposlenih u pomenutim djelatnostima njihov uticaj na ukupni rast prosječne neto plate je bio nešto skromniji. Međutim, niže plate u pojedinim područjima poput djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane, administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima i ostalim uslužnim djelatnostima su doprinijele sporijem rastu prosječne neto plate u BiH.¹³ Pored toga, stagnacija prosječne neto plate u području djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala, koja pored prerađivačke industrije zapošljava najveći broj lica, je doprinijela sporijem rastu prosječne neto plate. U djelatnostima javne uprave, zdravstva i obrazovanja prosječna neto plata je u prosjeku uvećana za 1% g/g).¹⁴

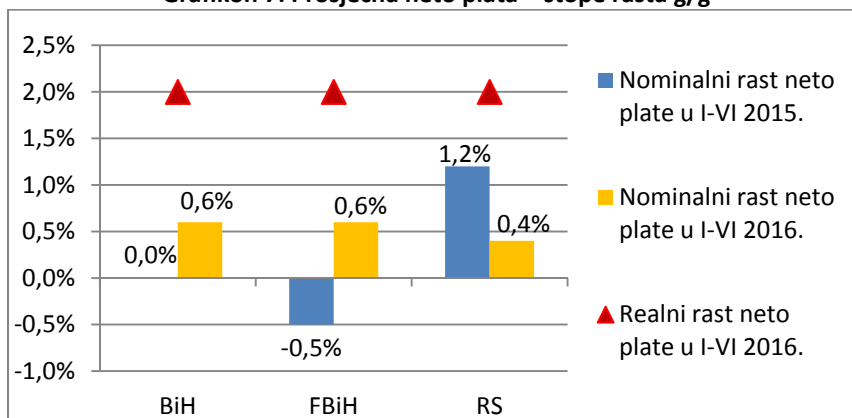
Prosječna neto plata u bh. entitetima u P1 2016. godine je gotovo izjednačena i iznosi 834 KM u FBiH, odnosno 835 KM u RS uz nominalni rast od 0,6% i 0,4% respektivno. Sporiji odnosno negativan rast plata u pojedinim područjima djelatnosti u RS u poređenju sa FBiH je uticao na zanemarljivo sporiju stopu rasta prosječne neto plate u RS.

¹² Informacije i komunikacije (2,1% g/g), poslovanje nekretninama (2,3%), stručne, naučne i tehničke djelatnosti (2,4%).

¹³ Područja djelatnosti I (-1,9%), N (-2,2%) i S (-2,8%) respektivno.

¹⁴ Podatak se odnosi na prosječan rast neto plata u područjima djelatnosti O, P i Q. Izvor: BHAS.

Grafikon 7: Prosječna neto plata – stope rasta g/g

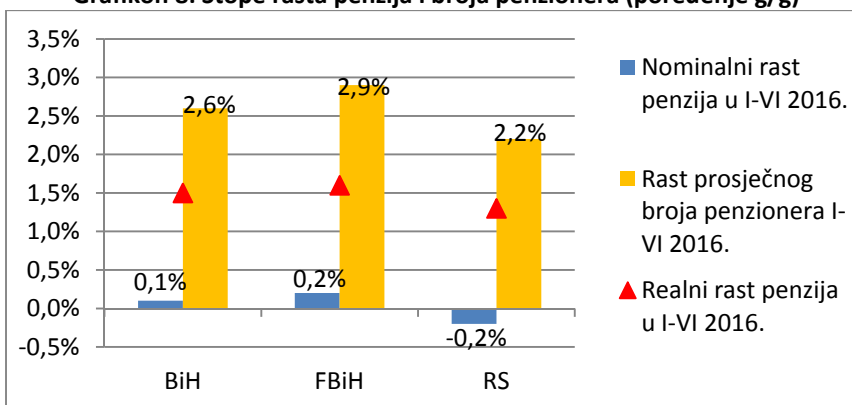

Izvor: BHAS, entitetski zavodi za statistiku

Penzije

Prosječan broj penzionera u BiH u P1 2016. godine iznosio je 652,7 hiljada, što je za 2,6% više u poređanju sa istim periodom prethodne godine. Iako je broj penzionera uvećan u oba entiteta, brža stopa rasta je zabilježena u FBiH (grafikon ispod). Odnos broja penzionera i zaposlenih koji plaćaju doprinose za PIO je i dalje nepovoljan jer je stopa rasta broja penzionera bila veća u poređenju sa povećanjem broja zaposlenih. Prosječna penzija u BiH u nominalnom iznosu je ostala gotovo ista kao u P1 2015. godine (0,1% g/g) i iznosi 360¹⁵ KM, uz brži realni rast zbog deflacije. I entitetske penzije se nisu bitno mijenjale. U FBiH prosječna penzija je uvećana 0,2% g/g i iznosila je 371 KM, dok je u RS iznosila 342 KM i manja je 0,2% g/g. Najniže¹⁶ penzije u BiH su ostale nepromijenjene, kao i struktura penzija¹⁷.

Grafikon 8: Stope rasta penzija i broja penzionera (poređenje g/g)

Izvor: Entitetski penzioni fondovi, DEP kalkulacije

¹⁵ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta u ukupnom broju penzionera. Broj penzionera u BiH predstavlja zbir penzionera koji primaju penzije iz Zavoda za MIO/PIO FBiH i Fonda za PIO RS bez obzira na mjesto prebivališta.

¹⁶ Najniža penzija u FBiH iznosi 326,2 KM (odnosi se na 20. godina radnog staža), a u RS 174,4 KM (penzijski staž do 15. godina).

¹⁷ U FBiH starosne penzije obuhvataju oko 52% od ukupnog broja penzija, a u oko RS 54%. Porodične penzije obuhvataju 30% penzija u oba entiteta, a ostatak pripada invalidskim penzijama.

II JAVNE FINANSIJE

- *Povećanje prihoda od poreza (indirektnih i direktnih), doprinosa i ostalih prihoda.*
- *Skroman rast javne zaduženosti, uzrokovane povećanjem unutrašnjeg duga.*

Indirektni porezi

Na kraju drugog tromjesečja 2016. godine ukupno prikupljeni neto prihodi od indirektnih poreza bilježe nešto sporiji rast (3,6%), nakon rasta od 5,0% u prvom tromjesečju, što je rezultiralo rastom od 4,2% kraju prvog polugodišta. Rast prikupljenih neto prihoda je rezultat rasta prihoda od PDV-a i akciza koji čine veći dio (oko 4/5) indirektnih poreza, kao i skromnog smanjenja povrata sa druge strane. Na kraju prvog polugodišta tekuće godine prikupljeno je oko 1,6 milijardi KM neto prihoda od PDV-a, što je za 5,5% više u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Rast prihoda od PDV-a rezultat je skromnog rasta robnog uvoza u istom periodu. Ukupni prihodi po osnovu PDV-a, a prema poreskim prijavama¹⁸ su veći za 2,6% g/g (PDV u domaćoj razmjeni 4,3%, uvozni PDV 2,2%).

Prihodi od akciza tokom drugog tromjesečja bilježe negativnu stopu rasta, što je uticalo na nisku stopu rasta (skoro nepromjenjenu) na kraju posmatranog perioda (1,0% g/g). Na kraju prvog polugodišta po osnovu akciza prikupljeno je oko 678 miliona KM neto prihoda. Pozitivan doprinos rastu prihoda od akciza dali su prihodi od akciza na naftu i derivate nafte, kao i prihod od ostalih akciza, dok su akcize na duvan i duvanske prerađevine negativno doprinijele. Najveći negativan doprinos je došao od akciza na domaći duvan i duvanske prerađevine.

U posmatranom periodu, jedino neto prihodi po osnovu carina bilježe negativnu stopu rasta (1,8%) u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Po osnovu carina prikupljeno je samo 115 miliona KM.

Rast prihoda od indirektnih poreza pozitivno se odrazio i na sposobnost finansiranja budžeta kroz raspodjelu sredstava sa JR UIO BiH, iako je stopa rasta navedenih sredstava niža od stope rasta neto prihoda. Uz nisku stopu rasta sredstava za raspodjelu, sa jedne strane, ali i smanjenje izdvajanja za minimalne rezerve, sa druge strane, iznos sredstava za raspodjelu korisnicima je viši za 4,0% g/g. Sredstva izdvojena za finansiranje vanjskog duga su veća za 11,0% g/g, kao rezultat povećanja servisiranja vanjskog duga tokom drugog tromjesečja posmatrane godine (23,0%).

¹⁸ Podaci o PDV-u su preuzeti iz Nacionalne prijave UIO, koja prikazuje neto PDV prihoda na obračunskoj osnovi.

Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	2016 struktura	2015 jan-jun	2016 jan-jun	2015		2016	
				K1	K2	K1	K2
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	4,1	3,1	3,4	4,7	3,3	2,9
Povrati	16,8	-1,6	-2,3	5,0	-7,1	-4,0	-0,6
Neto prihodi - prikupljeno	83,2	5,4	4,2	3,1	7,5	5,0	3,6
PDV	51,8	3,0	5,5	-2,3	8,4	6,2	4,8
Carine	3,7	8,8	-1,8	11,3	6,5	-3,9	0,3
Akcize	21,8	10,0	1,0	10,1	9,9	5,2	-2,6
Putarine	5,1	7,8	9,4	5,9	9,4	10,7	8,3
Ostali prihodi	0,3	1,4	3,6	9,3	-4,6	3,4	3,8
Neusklađeni prihodi	0,5	-1,9	23,9	241,2	-149,8	-156,3	...
Raspoloživo za raspodjelu	100,0	4,4	2,9	3,9	4,9	3,0	2,7
Minimalne rezerve	17,1	-1,8	-2,2	4,5	-7,1	-3,8	-0,7
Budžeti	82,9	5,9	4,0	3,8	7,9	4,6	3,4
Servisiranje vanjskog duga	10,7	-21,6	11,0	-10,1	-28,4	-5,1	23,0
FBiH	6,9	-21,4	9,2	-10,2	-27,8	-5,2	19,5
RS	3,8	-22,1	13,9	-10,1	-30,1	-5,7	30,8
BD	0,0	5,0	59,2	87,3	1,6	855,7	-0,6
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	72,2	11,3	3,0	5,8	17,0	5,7	0,4
Institucije BiH	12,0	0,8	0,8	0,0	1,6	2,4	-0,8
FBiH	38,1	16,1	2,0	9,1	23,5	4,7	-0,6
RS	19,7	10,1	6,3	3,6	16,8	10,3	2,7
BD	2,5	6,9	3,9	4,1	9,3	3,6	4,2

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

Direktni porezi i doprinosi

Ukupno prikupljeni prihodi po osnovu direktnih poreza, doprinosa i ostalih prihoda, u nadležnosti entitetskih poreskih uprava, su na kraju posmatranog perioda iznosili oko 3,3 milijarde KM¹⁹. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, navedeni prihodi su uvećani za 6,4%. Na rast ukupnih prihoda odrazio se rast prihoda u FBiH, jer su prihodi u RS (kada se uključi Fond solidarnosti) zabilježili smanjenje (upravo zbog izmjena zakona) iako neznatno (0,5%)²⁰.

Sve kategorije prihoda, u nadležnosti PU FBiH, bilježe pozitivan rast, što je rezultiralo da ukupni prihodi budu veći za 10,2% g/g. Pozitivan rast, kao i visoke stope rasta pojedinih kategorija direktnih poreza rezultat su intenzivnih inspekcijskih kontrola, a sve u svrhu suzbijanja sive ekonomije. Kod kategorije poreza na dohodak, rezultat rasta jednim dijelom je i povećanje naplate zaostalih obaveza po ovom osnovu, iz ranijih perioda.

U PU RS, slika je nešto drugačija. Prihodi od poreza na dohodak i dalje bilježe negativan rast, kao i prihodi na poreze građana. Do smanjenja prihoda od poreza građana je (porez na nepokretnosti) jednim dijelom došlo do problema koje su imale pojedine opštine sa utvrđivanjem visine koeficijenta za naplatu istog i kašnjenja u naplati.

¹⁹ Ovde su uključeni i prihodi po osnovu Fonda solidarnosti. U RS, od 01.01.2016. godine na snazi je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 103/15), prema kojem se prikupljena sredstva neće trošiti za štete iz 2014., nego za eventualne nepogode. U njega su uključene takođe i izmjene koje se odnose na visinu obaveze koja je smanjenja sa 1,5% na 0,4% primanja. Takođe, iz plaćanja ove obaveze su izuzeti penzioneri sa penzijama manjim od 500 KM. U FBiH Fond solidarnosti je osnovan 2012. u svrhu pomoći u vidu liječenja i lijekova svih osiguranika.

²⁰ Ukoliko se iz ukupnih prihoda u PU RS isključe prihodi Fonda solidarnosti, u tom slučaju ukupno prikupljeni prihodi bilježe povećanje od 3%. Udio prihoda u Fond solidarnosti u ukupnim prihodima je zanemarljivo mali.

Tabela 3: Prihodi prikupljeni na nivou entiteta

Naziv prihoda	FBiH jan-jun			RS jan-jun			BiH jan-jun		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2015	2016		2015	2016		2015	2016	
Direktni porezi	297,6	391,1	31,4	220,7	253,3	6,6	518,4	626,4	20,8
Porez na dohodak	148,3	179,6	21,1	111,4	106,0	-4,8	259,7	285,7	10,0
Porez na dobit	99,6	124,8	25,3	89,3	114,7	28,3	188,9	239,4	26,7
Porezi građana	49,1	86,0	75,1	20,0	14,6	-26,8	69,1	100,6	45,6
Ostali porezi	0,6	0,7	8,5	0,0	0,0	0,0	0,6	0,7	8,5
Ostale takse, kazne i naknade	269,3	320,2	18,9	162,4	167,2	2,9	431,7	487,4	12,9
Doprinosi	1.354,9	1.426,1	5,3	643,9	655,5	1,8	1.998,8	2.081,6	4,1
PIO	749,5	785,8	4,8	361,9	366,5	1,3	1.111,4	1.152,3	3,7
Zdravstvo	544,2	575,7	5,8	234,7	240,6	2,5	778,9	816,2	4,8
Nezaposleni	61,2	64,6	5,6	18,4	18,6	1,0	79,5	83,2	4,6
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	27,1	27,7	2,5	27,1	27,7	2,5
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	1,9	2,1	12,1	1,9	2,1	12,1
Fond solidarnosti	55,4	60,2	8,6	43,6	7,0	-83,9	99,1	67,2	-32,2
UKUPNO	1.994,4	2.197,6	10,2	1.070,7	1.065,0	-0,5	3.065,1	3.262,6	6,4

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

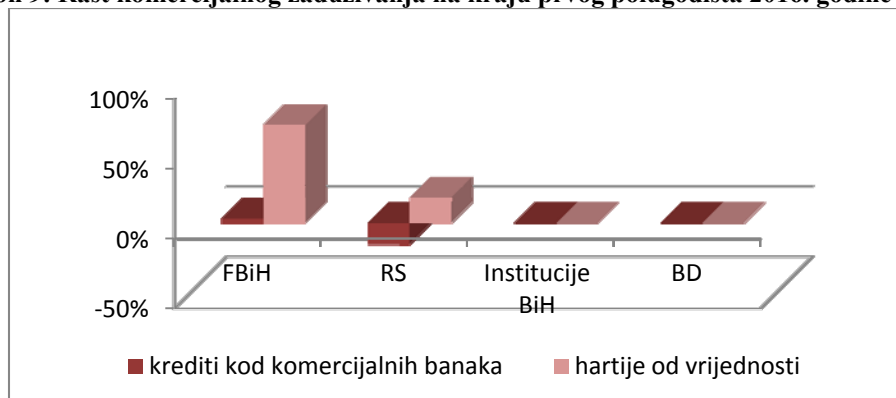
Zaduženost BiH

Prema podacima CB BiH za prvo polugodište 2016. godine, ukupna javna zaduženost BiH je iznosila oko 11,9 milijardi KM i veća je za svega 1,5% g/g. Na povećanje zaduženosti uticalo je povećanje unutrašnjeg duga od 6,2% g/g, dok je vanjski dug smanjen za neznatnih 0,2% g/g. Prema ročnoj strukturi duga, dominira dugoročni dug koji je povećan za 2,1% g/g.

Stanje vanjskog duga na kraju posmatranog polugodišta je iznosilo oko 8,6 milijardi KM, što je za nekih 16 miliona KM manje nego u istom periodu prethodne godine. Dospjele obaveze, na kraju prvog polugodišta tekuće godine, po osnovu vanjskog duga BiH su servisirane na vrijeme i u iznosu od oko 332 milion KM, što je više za 10,4% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Na otplatu glavnice je utrošeno za 9,4% više sredstava nego u istom periodu prethodne godine, odnosno oko 273 miliona KM. U istom periodu, na otplatu kamata utrošeno je za 15,2% više sredstava.

Unutrašnji dug BiH, a prema podacima CB BiH, na kraju prvog polugodišta posmatrane godine je iznosio oko 3,2 milijarde KM. Zaduživanje kroz uzimanje kredita kod komercijalnih banaka u posmatranom periodu bilježi smanjenje od 10,6%. Zaduživanje opšte vlade kroz vrijednosne papire i dalje ima visoke stope rasta (44,5%), ali u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Grafikon 9: Rast komercijalnog zaduživanja na kraju prvog polugodišta 2016. godine u % (g/g)

Izvor: Centralna banka BiH

III CIJENE, MONETARNI I FINANSIJSKI SEKTOR

Cijene

- *Svjetske cijene nafte, gasa i hrane u P1 2016. godine niže u poređenju sa P1 2015. godine.*
- *Deflacija u BiH – najniže cijene u odjeljcima prevoza, odjeće i obuće, hrane i bezalkoholnih pića.*

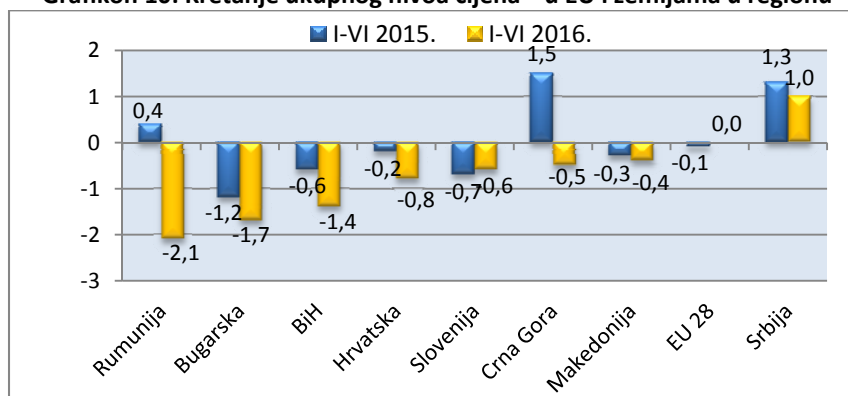
U EU ali i zemljama u regionu U P1 2016. godine je registrovan izrazito nizak nivo cijena odnosno deflacija, što je velikim dijelom posljedica nižih cijena na svjetskom tržištu energenata. Cijene sirove nafte i gasa i dalje su niže u poređenju sa istim periodom 2015. godine. Međutim, primjećuje se da cijena sirove nafte u prvom polugodištu 2016. godine postepeno raste - poređenje m/m (u januaru je iznosila oko 30 \$/barelu, a u junu je iznosila oko 48 \$/barelu).²¹ I pored toga, cijene sirove nafte nisu nadmašile cijene u P1 2015. godine, odnosno prosječna cijena sirove nafte u P1 2016. godine bila je niža za 31% g/g. Sličan trend su imale cijene hrane (tabela ispod) stim što je u K2 2016. godine indeks hrane nadmašio nivo iz K2 2015. godine (4,3% g/g).

Tabela 4: Kretanje svjetskih cijena hrane, gasa i sirove nafte

	I 2016.	II 2016.	III 2016.	IV 2016.	V 2016.	VI 2016.	I-VI 2016.
Indeks hrane 2005=100	134,2	135,0	139,7	143,4	148,9	155,1	142,7
Prirodni gas, Rusija (\$/mmBtu)	5,1	4,8	4,1	4,0	4,0	4,0	4,3
Sirova nafta - simple average of three spot prices (\$/barelu)	29,9	31,1	37,3	40,7	46,0	47,7	38,8
stopa rasta g/g							
Indeks hrane 2005=100	-12,4%	-8,6%	-3,3%	0,1%	4,5%	8,4%	-1,9%
Prirodni gas, Rusija (\$/mmBtu)	-46,4%	-48,4%	-56,0%	-45,6%	-45,9%	-44,7%	-47,8%
Sirova nafta - simple average of three spot prices (\$/barelu)	-37,0%	-43,5%	-29,3%	-29,0%	-26,4%	-22,2%	-31,2%

Izvor: MMF baza podataka, DEP kalkulacija stopa rasta

Grafikon 10: Kretanje ukupnog nivoa cijena²² u EU i zemljama u regionu

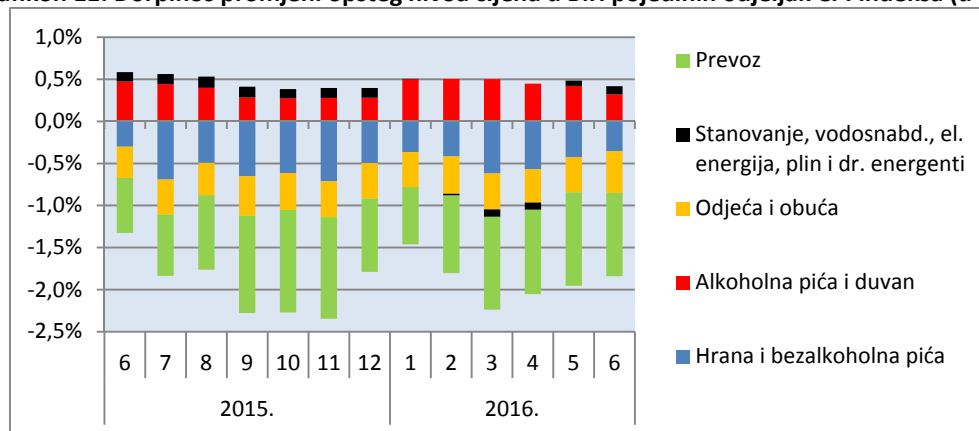
Izvor: BHAS, EUROSTAT i agencije za statistiku posmatranih zemalja

²¹ Izvor: MMF baza podataka, crude oil, simple average of tree spot prices.

²² Inflacija za EU 28, Bugarsku, Rumuniju, Sloveniju i Hrvatsku je mjerena harmonizovanim indesom potrošačkih cijena (HICP). HICP je je osnova za komparativna mjerenja inflacije u Evropskoj uniji. Za razliku od Indeksa potrošačkih cijena (CPI) koristi drugačiji metodološki koncept koji se primjenjuje od strane svih članica EU. Izvor: Eurostat. Za BiH, Makedoniju, Crnu Goru i Srbiju inflacija je predstavljena indeksom potrošačkih cijena.

Usljed navedenih promjena cijena na svjetskom tržištu u BiH je u periodu I-VI 2016. godine registrovana deflacija od 1,4% koja je prvenstveno podstaknuta nižim cijenama u odjeljcima prevoza, odjeće i obuće ali i hrane i bezalkoholnih pića (grafikon ispod).

Grafikon 11: Doprinos promjeni opšteg nivoa cijena u BiH pojedinih odjeljak CPI indeksa (u p.p.)

Izvor: BHAS, dep kalkulacije

U odjeljku prevoza registrovano je smanjenje cijena od 7,2% g/g što je najviše rezultat jeftinijih goriva i maziva za lična prevozna sredstva (-14,2%) koja zauzimaju značajan dio pomenutog odjeljka. Pored toga, registrovane su niže cijene i u pododjeljku kupovina vozila, ali je njihov uticaj bio manji zbog manjeg udjela.

Iako kategorija odjeće i obuće ima nešto manji udio u ukupnom CPI indeksu (4,5%), registrovana deflacija od 8,9% je bitno uticala na opšti nivo cijena u BiH (grafikon iznad). Suprotno, u odjeljku hrane i bezalkoholnih pića registrovana je znatno manja deflacija (1,4% g/g) u poređenju sa prethodnim odjeljkom, ali zbog većeg udjela, imala je značajan doprinos ukupnoj deflaciji u BiH.²³ Cijene u odjeljku stanovanja, vode, plina i drugih energenata su ostale nepromijenjene u P1 2016. godine u poređenju sa istim periodom 2015. godine. Unutar posmatranog odjeljka jedino je cijena plina smanjena za 22,4%²⁴.

Kao i prethodnu godinu, najbrži rast cijena u P1 2016. godine je u odjeljku alkoholnih pića i duvana (8,5% g/g) što je rezultat nastavka harmonizacije politike akciza na cigarete i duvan sa EU legislativom.²⁵

Monetarni sektor u BiH

- *Nastavljen rast monetarnih agregata u P1 2016. godine.*
- *Povećanje bruto deviznih rezervi – ubrzan rast depozita kod nerezidentnih banaka.*

Ukupna novčana masa (M2) na kraju P1 2016. godine iznosila je 19 mlrd. KM što je više za 1,3 mlrd. KM (ili 7,3%) u poređenju sa istim periodom prošle godine. Rast novčane mase je posljedica uvećanja gotovine izvan banaka, prenosivih depozita u domaćoj valuti i ostalih depozita u domaćoj valuti.

²³ Prema ponderima za 2016. godinu odjeljku hrane i bezalkoholnih pića pripada 33,1% od ukupnog CPI indeksa.

²⁴ Pododjeljak 04.05.02. Plin. Međutim, zbog malog udjela, smanjenje cijena plina se nije bitno odrazilo na nivo cijena u odjeljku stanovanja.

²⁵ Nivo uvećanja akciza na duvan i cigarete je predstavljen u Ekonomskim trendovima za januar – mart 2016. godine.

Jedino su ostali depoziti u stranoj valuti, kao komponenta novčane mase, zabilježili blago smanjenje od 0,2% g/g (tabela ispod).

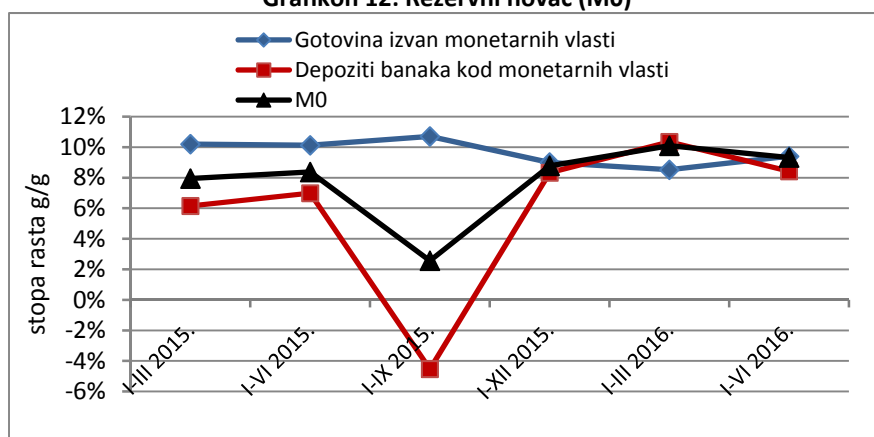
Tabela 5: Ukupna novčana masa (M2) u P1 2016. godine

Opis	M1		QM			M2
	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Ukupna novčana masa
1	2	3	4	5	6	7=2+...+6
Stanje (u mil. KM)	3.155,7	5.330,8	3.647,9	1.429,9	5.457,9	19.022,2
Stopa rast g/g	9,8%	17,0%	5,9%	3,2%	-0,2%	7,3%
Učešće u M2	16,6%	28,0%	19,2%	7,5%	28,7%	100,0%
Doprinos rastu (u p.p.)	1,6	4,4	1,1	0,3	-0,1	7,3

Izvor: CBBiH

Rezervni novac (M0) na kraju P1 2016. godine je iznosio 7,6 mlrd. KM i bilježi rast od 9,3% g/g zahvaljujući rastu depozita banaka kod monetarnih vlasti i rastu gotovine izvan monetarnih vlasti. Međutim, rezervni novac je zabilježio blago smanjenje u poređenju sa krajem 2015. godine zbog smanjenja depozita banaka kod monetarnih vlasti. Novčani multiplikator²⁶ na kraju posmatranog polugodišta iznosio je 2,50 i nešto je sporiji u odnosu na P1 2015. godine zbog bržeg rasta M0 u odnosu na M2.

Grafikon 12: Rezervni novac (M0)

Izvor: CBBiH

Prosječan saldo računa obaveznih rezervi u na kraju prvog polugodišta 2016. godine iznosio je 4,0 mlrd. KM i veći je za 7,1% u poređenju sa istim periodom 2015. godine. Najveći dio prosječnog salda računa obaveznih rezervi se odnosi na višak iznad obavezne rezerve (2,5 mlrd. KM ili 62%).²⁷ Time je implicitna²⁸ stopa obavezne rezerve iznosila 22,9%, dok je prosječna²⁹ stope obavezne rezerve iznosila 8,7%. Regulativa vezana za politiku obavezne rezerve nije se mijenjala za posmatrano polugodište.³⁰

Bruto devizne rezerve na kraju P1 2016. godine su iznosile 8,8 mlrd. KM, što je za 10,9% više u poređenju sa istim periodom 2015. godine. U posmatranom periodu dolazi do promjene strukture

²⁶ Odnos između novčane mase i rezervnog novca.

²⁷ Ostatak čine obavezne rezerve koje su banke dužne držati na računu kod CBBiH.

²⁸ Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH/osnovica za obračun obavezne rezerve.

²⁹ Prosječne obavezne rezerve/osnovica za obračun obavezne rezerve.

³⁰ Izmjena regulative vezane za politiku obavezne rezerve stupa na snagu od 01.07.2016. godine i biće pojašnjena u Ekonomskim trendovima za januar-septembar 2016. godine.

deviznih rezervi jer depoziti kod nerezidentnih banaka bilježe ubrzan godišnji rast, dok investicije u vrijednosne papire bilježe negativan rast. Iako investicije u vrijednosne papire i dalje dominiraju u strukturi deviznih rezervi, njihovo učešće je smanjeno sa 84,7%, (kraj 2015. godine), na 69,1%, koliko je zabilježeno krajem P1 2016. godine. Istovremeno, učešće depozita kod nerezidentnih banaka je povećano (tabela ispod).

Tabela 6: Struktura bruto deviznih rezervi

Period	Zlato	Držanje SDR ³¹	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve
I-XII 2015.	2,1%	0,0%	1,5%	11,7%	84,7%	100%
I-VI 2016.	2,6%	0,0%	1,5%	26,9%	69,1%	100%

Izvor: CBBiH

Pokrivenost rezervnog novca (M0) deviznim rezervama iznosila je 115,3% čime su ispoštovane odredbe valutnog odbora, tj. domaća valuta u potpunosti je konvertibilna u euro ili neku drugu stranu valutu.

Bankarski sektor u BiH

- *Bh. bankarski sektor ostvario pozitivan finansijski rezultat*
- *Kreditna aktivnost i dalje niska*

Ukupan finansijski rezultat bankarskog sektora u P1 2016. godine je uvećan za 2,3% i iznosi 171,04 mil KM³².

Tabela 7: Finansijski rezultat bankarskog sektora za P1 2016. godine u mil.KM

Opis	FBiH	RS	BiH
1. neto dobitak	147,4	37,6	185,1
2. neto gubitak	7,9	6,1	14,02
3. finansijski rezultat (1.-2.)	139,5	31,6	171,04
4. finansijski rezultat u % (g/g)	6,6%	-13,1%	2,3%

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Uz pozitivan godišnji rast ukupnih potraživanja, rezervi i strane aktive, ukupna aktiva bh. bankarskog sektora na kraju P1 2016. godine je uvećana 4,4% g/g i iznosi 24,8 mlrd. KM.

Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) u K2 2016. godine je iznosio 0,7%, dok je povrat na prosječan kapital (ROAE) iznosio iznosi 5,6% g/g. Stopa adekvatnosti kapitala je iznosila 15,8%, što je iznad zakonski propisane stope.

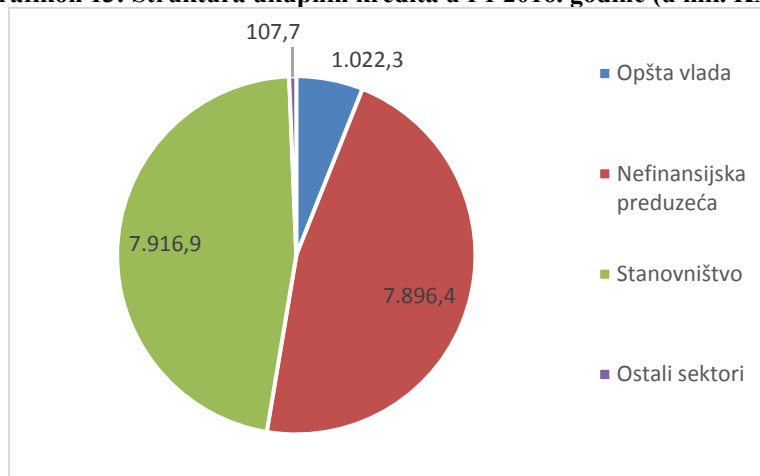
Kredit i depoziti

Ukupni krediti na kraju P1 2016. godine su iznosili 16,9 mlrd. KM uz rast od 1,3% g/g. Ostvareni rast je rezultat rasta kredita nefinasijskim preduzećima od 1,5% ali i rasta kredita plasiranih sektoru stanovništva od 2,9% g/g. Suprotno, krediti plasirani opštoj vladi imali su negativanu stopu rasta (-10,6% g/g) koja ubrzava.

³¹ Specijalna prava vučenja u ukupnoj strukturi deviznih pričuva učestvuju sa 0,045%.

³² Nekonsolidovani podaci. Izvor: entitetske agencije za bankarstvo.

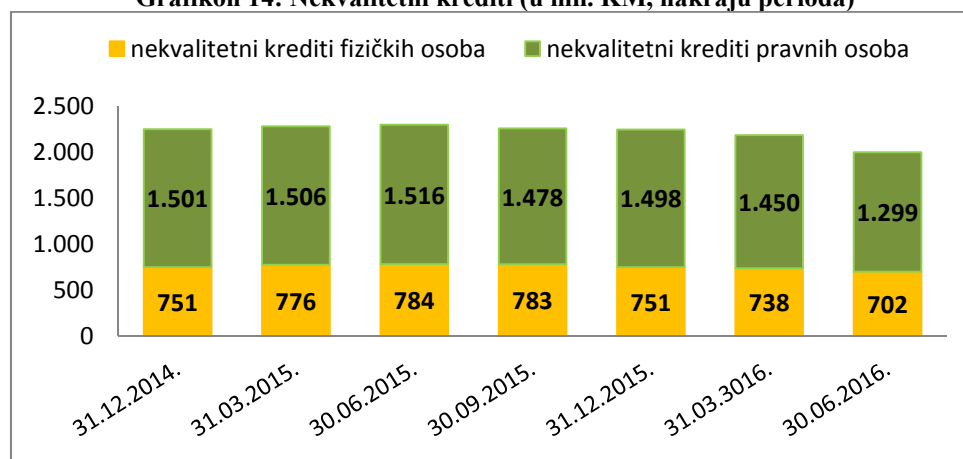
Grafikon 13: Struktura ukupnih kredita u P1 2016. godine (u mil. KM)³³

Izvor: CBBiH

U analizi kvaliteta kredita u P1 2016. godine primjećuje se da su **nekvalitetni krediti** (C-E) smanjili učešće u ukupnim kreditima plasiranim fizičkim i pravnim osobama s 14,1% (P1 2015. godine) na 12,1% i iznose 2 mlrd. KM³⁴. U strukturi nekvalitetnih kredita, pravne osobe učestvuju sa 64,9%, a ostatak se odnosi na fizičke osobe.

Grafikon 14: Nekvalitetni krediti (u mil. KM, nakraju perioda)

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

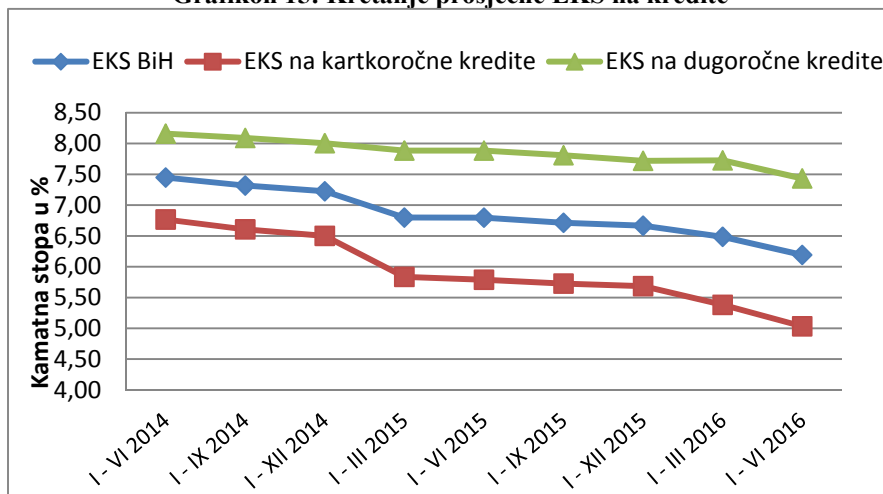
Posmatrajući **kamatne stope na kredite** za dva najvažnija sektora (preduzeća i stanovništvo), primjećuje se da kamatne stope na kredite plasirane preduzećima su smanjene, dok su za stanovništvo povećane u odnosu na prošlu godinu. Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa

³³ Sektor nefinansijskih poduzeća obuhvata nefinansijska privatna i javna preduzeća. Sektor opšte vlade obuhvata sve nivoe vlada u BiH. Za potrebe izrade ove publikacije kategorija ostali sektori obuhvataju sektor ostalih finansijskih institucija (nebankarskih institucija), sektor neprofitnih organizacija i ostali sektori jer pojedinačno imaju malo učešće u ukupnim kreditima/depozitima.

³⁴ Podaci o kvaliteti aktive i kreditnog portfolija dobiveni su od entitetskih agencija za bankarstvo. Nekvalitetni krediti su krediti čije servisiranje kasni više od 90 dana. Obuhvataju kredite u kategoriji C (kašnjenje više od 90 dana), D (>180 dana) i E (>270 dana – nenaplativi krediti). Krediti pravnim osobama odnose se na sektor poljoprivrede (AGR), proizvodnju (IND), građevinarstvo (CON), trgovinu (TRD), ugostiteljstvo (HTR) te ostale sektore uključujući promet, skladištenje i komunikacije (TRC), finansijsko posredovanje (FIN), poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge (RER), javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje (GOV).

(EKS) na ukupne kredite je smanjena za 0,47 p.p. u odnosu na P1 2015. godine i iznosi 6,2%³⁵. Ponderirana prosječna EKS na kratkoročne kredite za posmatrani period je iznosila 5,03% i manja je za 0,76 p.p. poredeći g/g. Ponderirana prosječna EKS na dugoročne kredite iznosila je 7,4% što je 0,45 p.p. manje g/g.

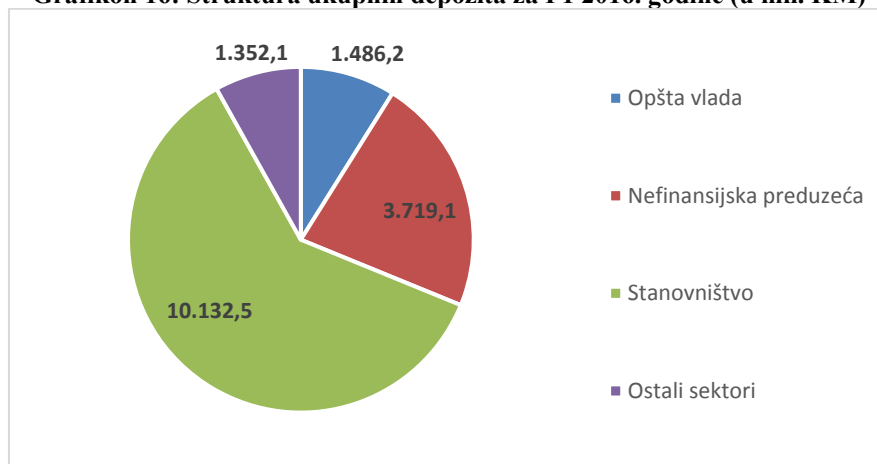
Grafikon 15: Kretanje prosječne EKS na kredite

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Na kraju P1 2016. godine **ukupni depoziti** su uvećani za 7,3% g/g i iznose 16,7 mlrd. KM. Depoziti svih sektora, sem depozita nefinansijskih javnih preduzeća, su nastavili pozitivan trend kretanja iz prethodne godine. Tako je godišnja stopa rasta depozita stanovništva iznosila 6,8% g/g, depozita nefinansijskih preduzeća 3,4%, depozita opšte vlade 22%, te ostalih sektora 8,1%. Struktura ukupnih depozita nije se bitnije mijenjala (grafikon ispod).

Grafikon 16: Struktura ukupnih depozita za P1 2016. godine (u mil. KM)

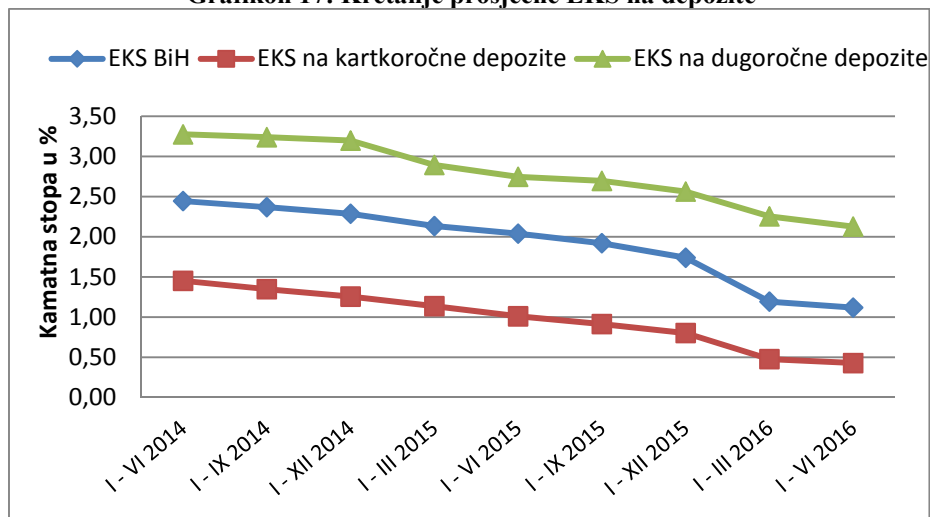

Izvor: CBBiH

³⁵ Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa na ukupne kredite/depozite za cijelu BiH (kao i kratkoročna i dugoročna EKS za BiH) dobivena je ponderiranim prosjekom ukupne efektivne kamatne stope na kredite/depozite za RS i ukupne efektivne kamatne stope na kredite/depozite u FBiH. Kao ponderi su korištena učešća ukupnih novoodobrenih kredita/novoprimljenih depozita u FBiH i RS u ukupnim novoodobrenim kreditima/novoprimljenim depozitima u BiH. U novoodobrenim kreditima u određenom razdoblju uključeni su i prolongirani i restrukturirani krediti, kao i prekoračenja po računima. Podaci o iznosu kredita/depozita i kamatnih stopa po entitetima dobiveni su od entitetskih agencija za bankarstvo. Podaci o kamatnim stopama koje objavljuje CBBiH nalaze se u dodatku.

U P1 2016. godine ponderisana prosječna EKS na ukupne depozite je smanjena za 0,92 p.p. u odnosu isti period prošle godine i iznosi 1,12%. EKS na kratkoročne depozite je smanjena za 0,58 p.p. (g/g) iznosi 0,43%, dok je EKS na dugoročne depozite smanjena je za 0,62 p.p. (g/g) i iznosi 2,13%.

Grafikon 17: Kretanje prosječne EKS na depozite

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Tržište kapitala

- *Berzanski indeksi u BiH (BATX) i Srbiji (SRX) ostvarili su pad vrijednosti u P12016. godine u odnosu na isti period prošle godine, dok je Hrvatski index (CROX) ostvario rast vrijednosti.*
- *Povećan ukupni promet i ukupna kapitalizacija na bh. berzama.*

Indeksi

U P1 2016. godine, berzanski indeksi u svijetu su ostvarili pad vrijednosti.³⁶ Od događaja koji su najviše obilježili kretanje indeksa je svakako nagli pad cijena na svjetskim berzama³⁷ izazvan prvenstveno padom indeksa kineske berze.³⁸ Slični trendovi su zabilježeni i na evropskom berzanskom tržištu³⁹. Na bečkoj berzi vrijednost bosanskog indeksa BATX⁴⁰ je pala za 7,3% g/g kao i vrijednost srbijanskog indeksa SRX za 11,4%, dok je hrvatski CROX je ostvario rast od 5,2%.

Vrijednosti glavnih bh. indeksa su u prvoj polovini 2016. godine su smanjene (g/g). Na SASE, indeks investicijskih fondova BIFX je zabilježio značajan pad vrijednosti od 20,5%, a SASX-10⁴¹ je pao za 1,4%

³⁶ Nasdaq 100 indeksa je ostvario pad od 7,9% g/g., Dow Jones Industrial Average je ostvario pad od 2,7% g/g., i S&P 500 pad od 3%g/g.

³⁷ Takozvani „crni ponedjeljak“ 24. septembra. 2015. godine, <http://www.wsj.com/articles/u-s-stocks-set-to-tumble-again-as-global-market-selloff-continues-1440418890>

³⁸ Izvor: Bloomberg i Wall Street Journal. Cijeli proces uzrokovan je devalvacijom kineske nacionalne valute, kao pokušaj Kine da poveća konkurentnost izvoznih proizvoda odnosno rast ekonomije.

³⁹ Engleski indeks FTSE 100 ostvaruje pad od 8,3% g/g i DAX indeks u Frankfurtu ostvaruje pad od 13,7% g/g.

⁴⁰ Indeksi listirani na Bečkoj berzi. Učešće u indeksu BATX: „BH Telecom“ d.d. Sarajevo 24,26%, „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo 11,57%, „Fabrika Duhana Sarajevo“ d.d. Sarajevo 12,42%, „JP Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo 13,86%, „Nova Banka A.D.“ Banja Luka 11,52%, „Telekom Srpske“ 25,37%.

⁴¹ U sastav SASX-10 ulaze: „BH Telecom“ d.d. Sarajevo, „JP Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo, „Fabrika duhana Sarajevo“ d.d. Sarajevo, „JP Elektroprivreda HZHB“ Mostar, „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, „HT Mostar d.d.“, „IK Banka d.d. Zenica“, „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, „Tvornica Cementa Kakanj“ d.d. Kakanj.

g/g. Slično, vrijednost indeksa primarnog slobodnog tržišta SASX-30 je zabilježila pad vrijednosti od 3,2% g/g. Na BLSE, indeks investicijskih fondova FIRS je ostvario pad vrijednosti od 7,8% g/g, dok je vrijednost BIRS-a smanjena za 17,4%, a ERS-10⁴² za 43,6%.

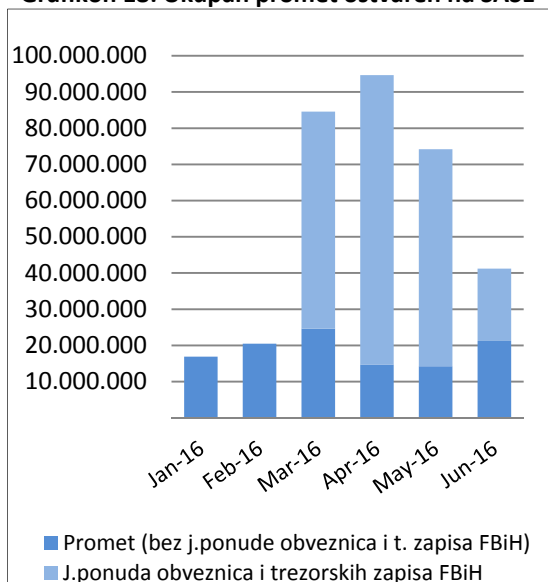
Ukupni promet i kapitalizacija

Ukupan promet u P1 2016. godine na bh. berzama je iznosio 676,3 mil. KM što je za 30,6% više u odnosu na promet u istom periodu prošle godine.

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u posmatranom periodu ostvaren je promet u iznosu od 332 mil. KM, što čini 49,1% od ukupnog ostvarenog prometa na bh. berzama. Emisijom Trezorskih zapisa FBiH prikupljeno je 219,8 mil. KM (što čini 66,2% ostvarenog prometa). Time je promet na SASE u P1 2016.godine veći za 27,8% g/g.

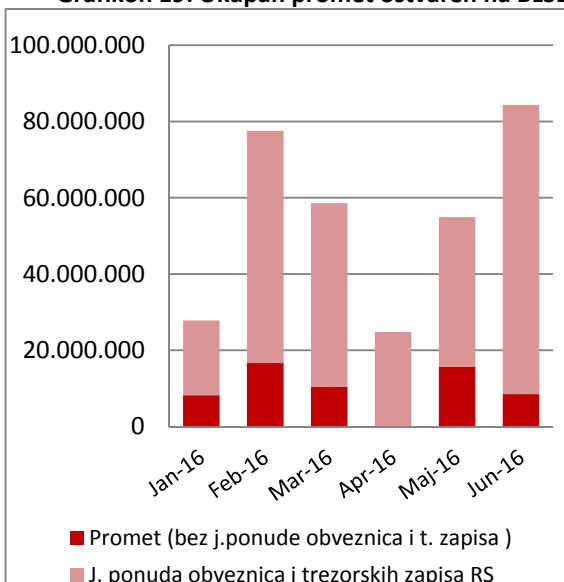
Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u P1 2016. godine je takođe ostvaren rast ukupnog prometa (33,4% g/g) koji iznosi 344,2 mil. KM (50,9% ukupnog prometa ostvarenog na bh. berzama). Od ovoga iznosa 268,4 mil.KM je ostvareno javnom ponudom Obveznica i Trezorskih zapisa RS što iznosi 78% ostvarenog prometa na BLSE.

Grafikon 18: Ukupan promet ostvaren na SASE

Izvor: SASE

Grafikon 19: Ukupan promet ostvaren na BLSE

Izvor: BLSE

Ukupna kapitalizacije na bh. berzama na kraju juna 2016. godine iznosi 9,55 mlrd. KM što je za 4,3% više g/g. Kapitalizacija na Sarajevskoj berzi, koja čini 58,1% ukupne kapitalizacije, iznosi 5,54 mlrd. KM uz rast od 13,2% g/g. Istovremeno, kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) na kraju posmatranog perioda bilježi pad od 5,9 % g/g i iznosi 4 mlrd. KM godine (41,9% ukupne kapitalizacije).

Na berzama susjednih zemalja ostvaren je pad vrijednosti ukupne kapitalizacije. Beogradska berza ostvaruje pad kapitalizacije od 20,4%, a Zagrebačka burza 0,7%⁴³.

⁴² Pad indeksa ERS-10 je najviše izazvao pad cijena dionica „Hidroelektrane na Trebišnjici“ a.d. Trebinje od 39,23% i „RiTE Ugljevik“ a.d. Ugljevik od 58,95%.

⁴³ Vrijednosti kapitalizacije izražene u EUR prema vladajućem kursu na taj dan.

IV VANJSKI SEKTOR

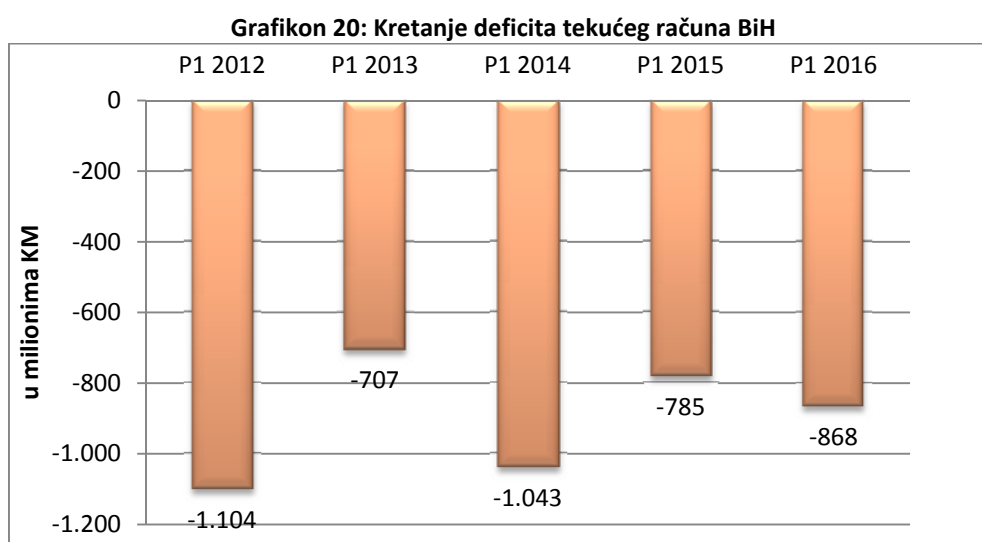
Platni bilans Bosne i Hercegovine

- U prvom polugodištu 2016. godine deficit tekućeg računa iznosio je 868 miliona KM

U toku prvog polugodišta tekuće 2016. godine u odnosu na prvo polugodište 2015. godine došlo je do povećanja deficita tekućeg računa sa 785 miliona KM (P1 2015) na 868 miliona KM (P1 2016), odnosno procentualno gledano to povećanje je iznosilo 10,7% (P1 2016/ P1 2015)⁴⁴.

U ovom posmatranom periodu deficit tekućeg računa, u okviru platnog bilansa Bosne i Hercegovine, je i dalje bio determinisan deficitom vanjskotrgovinske razmjene roba i usluga. Prema dostupnim podacima Centralne banke BiH deficit vanjske trgovine za prvo polugodište 2016. godine iznosio je oko 2,6 milijardi, tako da se povećao za 1% u odnosu na isti period prošle godine⁴⁵.

U ovom periodu (P1 2016/ P1 2015) je došlo do usporavanja pada tekućih neto priliva od 3,3% (u K1 zabilježen je pad od 12,1%) koji je najvećim dijelom uzrokovan padom socijalnih beneficija iz inostranstva za 14,1%. Ovaj pad je donekle ublažen povećanjem doznaka građana iz inostranstva za 3,3% na nivou pola godine.

Izvor: Centralna banka BiH

Tekući odlivi novca u inostranstvo također su zabilježili pad od 10% (P1 2016/ P1 2015) koji su kao i prošle godine u najvećoj mjeri uzrokovani padom odliva kod nefinansijskih preduzeća dohotka na vlasnički kapital i udjela u investicionim fondovima (padom dividendi na vlasnički kapital - od direktnih i portfolio investicija od 100 miliona KM, padom reinvestirane dobiti od direktnih investicija od 15 miliona KM). Ovaj pad odliva donekle je kompenziran povećanjem odliva u finansijskom sektoru kroz povećanje odliva po osnovu dohotka na vlasnički kapital i udjela u investicionim fondovima (odliv od 76 miliona KM) i kamata od ostalih investicija (odliv od 55 miliona KM) .

Finansiranje deficita tekućeg računa se realizovalo povlačenjem strane aktive od 362 milion KM. Od toga iznosa 80 miliona KM je iz sektora nefinansijskih preduzeća a iz finansijskog sektora 280 miliona (najvećim dijelom od kratkoročnih ulaganja u valute i depozite).

⁴⁴ Izvor podataka: Centralna banka BiH

⁴⁵ Izvor podataka: Centralna banka BiH

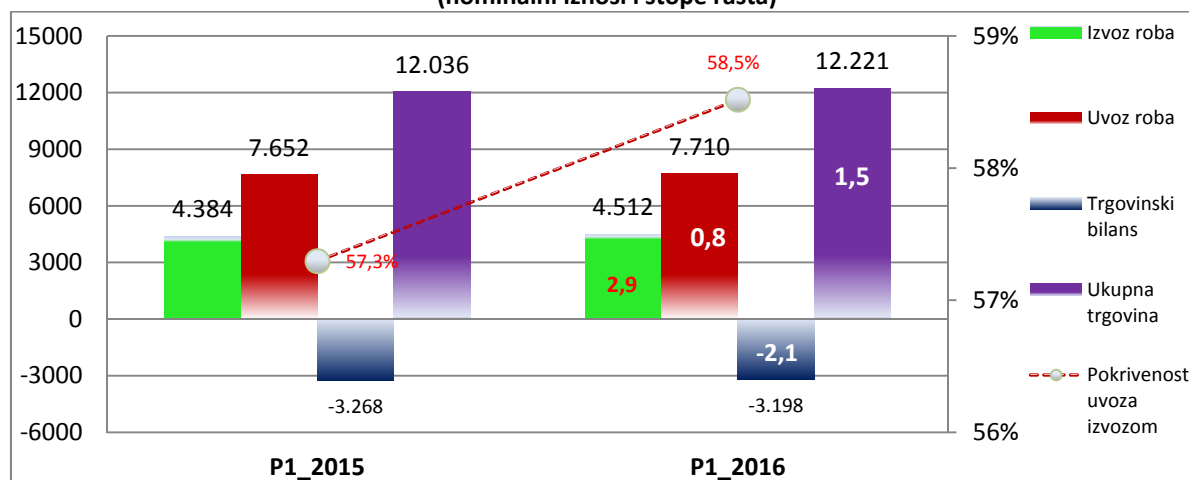
Inostrane obaveze u BiH su finansirane kroz prilive stranih ulaganja u vlasnički kapital (najvećim dijelom iz reinvestirane dobiti), sredstavima trgovinskih kredita u iznosu 251 milion KM, smanjenjem obaveza prema inostranstvu za 145 miliona KM, te kroz sredstva deviznih rezervi CBBiH. Spomenuti priliv stranih ulaganja u vlasnički kapital za prvih šest mjeseci 2016. godine, u smislu finansiranja deficita tekućeg računa, bio je za 23% manji u odnosu na isti period prošle godine. Važno je napomenuti da je vanjski dug po osnovu neto zaduživanja u P1 2015 bio smanjen za 53 mil. KM, dok se neto zaduživanje u P1 2016 smanjilo za 145 miliona KM, prvenstveno zbog smanjenja dugoročnih zajmova privatnog sektora.

Pregled vanjske trgovine u Bosni i Hercegovini u prvom polugodištu 2016. godine

- *Poboljšanje svih indikatora vanjskotrgovinske robne razmjene u BiH*
- *Realni rast uvoza i izvoza dosta viši u odnosu na nominalni usljed pada svjetskih cijena*
- *Smanjenje vanjskotrgovinskog robnog deficita i bolja pokrivenost uvoza izvozom*

Eksterno okruženje putem izvozne tražnje, te interne dinamike kroz ostvareni ekonomski rast i povećanje domaće tražnje odredile su kretanje vanjskotrgovinske robne razmjene u BiH u prvom polugodištu 2016. godine. Tako je Bosna i Hercegovina u navedenom periodu ostvarila povećanje vanjskotrgovinske robne razmjene, izvoza i uvoza, te smanjenje robnog deficita, dok je pokrivenost uvoza izvozom poboljšana u odnosu na isti period prethodne godine. Potrebno je također istaći da su realne stope rasta vanjskotrgovinskih indikatora u određenoj mjeri više u odnosu na nominalne obzirom da je u navedenom periodu došlo do smanjenja svjetskih cijena berzanskih roba.⁴⁶

Grafikon 21: Vanjskotrgovinska robna razmjena sa svijetom tokom prvog polugodišta 2016. godine (nominalni iznosi i stope rasta)

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Izvoz roba

Tokom prvog polugodišta 2016. godine došlo je do poboljšanja izvozne tražnje i povećanja proizvodnje u bh. prerađivačkoj industriji koja ima visok stepen izvozne orijentacije što je u konačnici rezultiralo povećanjem bh. izvoza roba. Tako je ukupni bh. izvoz roba u navedenom periodu 2016. godine iznosio preko 4,5 milijardi KM što predstavlja povećanje od skoro 3% u nominalnom smislu

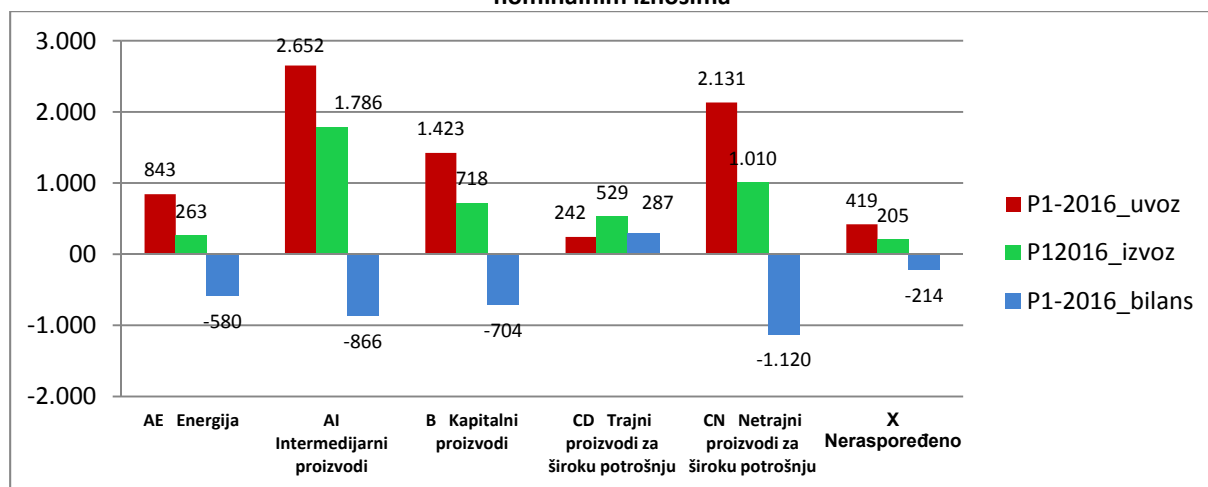
⁴⁶ IMF, International Commodity Prices, "u poređenju sa istim periodom prethodne godine registriran je pad cijena u okviru gotovo svih kategorija. Registrirana smanjenja su iznosila: ukupni indeks 21,9%, hrana 2,4%, industrijski inputi i metali 16,5%, nafta oko 31%, aluminijum 13,6%.

u odnosu na isti period prethodne godine.⁴⁷ Posmatrano po kvartalima registriane stope rasta izvoza roba su iznosile K1: -0,1 i K2: 5,7%. Međutim, ako se ima u vidu ostvareni rast proizvodnje u prerađivačkoj industriji i pad indeksa izvoznih cijena od 9,3%⁴⁸ sa sigurnošću se može konstatovati da je realni rast izvoza bio dosta viši u odnosu na nominalni.⁴⁹

Posmatrano po klasifikaciji glavnih industrijskih grupa proizvoda najznačajnija povećanja izvoza roba registrirana su u okviru kapitalnih proizvoda 16,4%, trajnih i netrajnih proizvoda za široku potrošnju od 11,1% odnosno 6,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatraju li se doprinosi rastu vidljivo je da je zajednički doprinos rastu u ove 3 kategorije iznosio oko 5 p.p. Posmatrano po pojedinačnim proizvodima najznačajnija povećanja i samim tim najznačajniji pozitivan doprinos povećanju izvoza roba zabilježen je u okviru izvoza metalnih proizvoda od 28%, drvnih proizvoda osim namještaja 17%, hemijskih proizvoda 15,5%, odjevnih predmeta i namještaja od preko 10%, te prehrambenih proizvoda preko 7,5%.

S druge strane, ključna smanjenja izvoza roba registrirana su u okviru kategorija energija i intermedijarni proizvodi gdje su registrirane stope pada izvoza od oko 19,4 % odnosno 0,2%, dok je zajednički negativan doprinos rastu izvoza u okviru ove dvije kategorije iznosio je oko 1,5 p.p. Ako se ove dvije kategorije posmatraju detaljnije po proizvodima vidljivo je da su najznačajnija smanjenja zabilježena u okviru izvoza električne enegrije i baznih metala preko 20% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Pad svjetskih cijena metala za oko 17,7% bio je glavni razlog pada kako proizvodnje tako i izvoza aluminijuma i željeza i čelika iz Bosne i Hercegovine u navedenom periodu .

Grafikon 22: Pregled vanjskotrgovinske robne razmjene u prvom polugodištu 2016. po GIG klasifikaciji u nominalnim iznosima

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

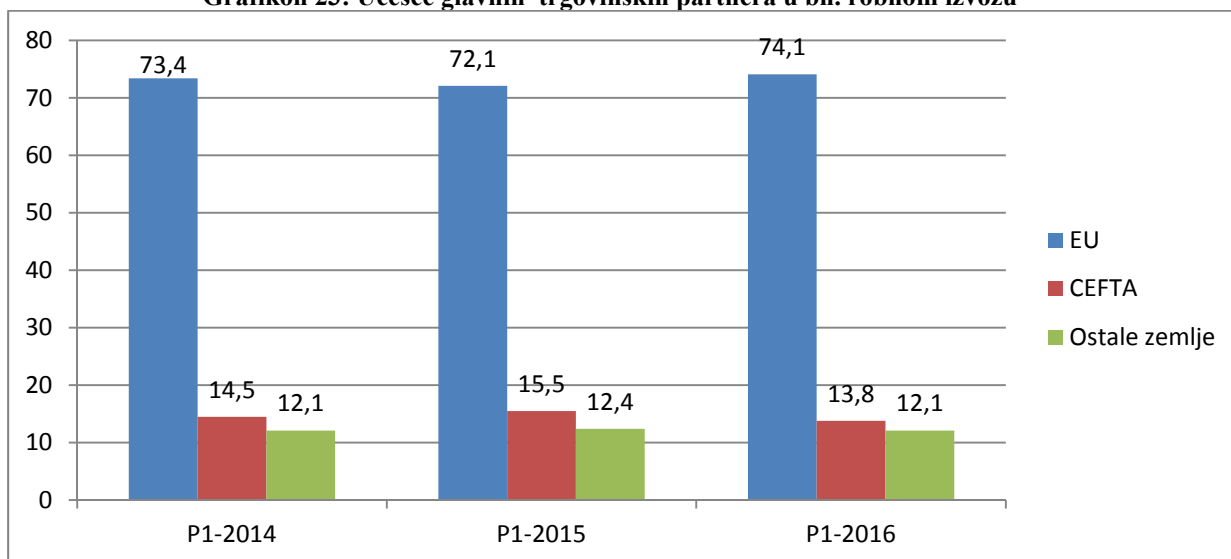
Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima i blokovima tokom prvog polugodišta 2016. godine izvoz na tržište zemalja EU iznosio je 3,3 milijarde KM što predstavlja povećanje od 5,6%, dok je vrijednost izvezene robe na tržište zemalja CEFTA-e iznosila 621 miliona KM i smanjena je za oko 8,5%. Ako se bh. robni izvoz u istom periodu posmatra po zemljama vidljivo je da su povećanja izvoza ostvarene prilikom izvoza u Njemačku 9,4%, Sloveniju 7,3% i Hrvatsku 5,3% a smanjenja prilikom izvoza u Italiju 5,3% i Srbiju od 13,3 %, dok je izvoz roba u Austriju stagnirao.

⁴⁷ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje "Statistika robne razmjene sa inostranstvom januar-juni 2016. godine", 20.07.2016. godine.

⁴⁸ Napomena: prilikom izrade ovog izvještaja za analizu kretanja uvoznih odnosno izvoznih cijena korišteni su indeksi jediničnih vrijednosti koje objavljuje Agencija za statistiku BiH kvartalno.

⁴⁹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, „indeksi izvoznih i uvoznih cijena BiH, IV-VI 2016“, Sarajevo 22.08.2016. godine.

Grafikon 23: Učešće glavnih trgovinskih partnera u bh. robnom izvozu

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

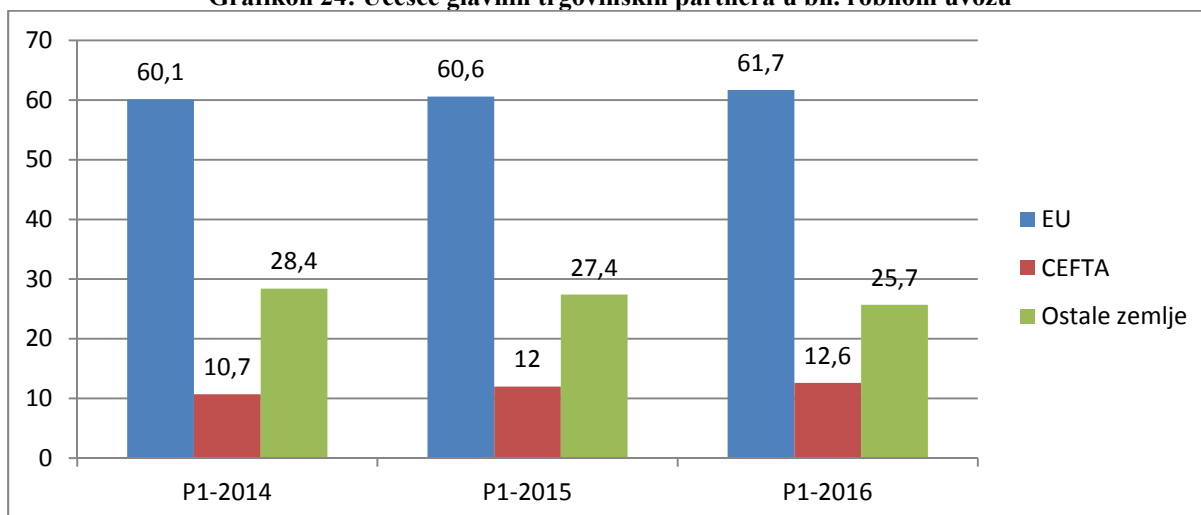
Uvoz roba

U periodu januar-juni 2016. godine došlo je povećanja domaće tražnje, te porasta proizvodnje u prerađivačkoj industriji što se u određenoj mjeri odrazilo na kretanje bh. robnog uvoza. Tako je ukupni bh. uvoz roba u prvom polugodištu 2016. godine iznosio je oko 7,7 milijardi KM što predstavlja povećanje od 0,8% u odnosu na isti period prethodne godine u nominalnom smislu. Međutim ako se ima u vidu pad uvoznih cijena od 10,3% sa sigurnošću se može konstatovati da je bh. uvoz roba u realnom smislu ostvario značajniji rast. U posmatranom periodu osim kategorije energija gdje je registrirano smanjenje uvoza od oko 20% u odnosu na isti period prethodne godine što je uglavnom posljedica cijenovnih kretanja cijene nafte, u okviru ostalih kategorija zabilježeno je povećanje uvoza. Tako su registrirane stope rasta u okviru ovih kategorija iznosile: intermedijarni proizvodi 5,4%, trajni i netrajni proizvodi za široku potrošnju 10% odnosno 4,2%, te porast uvoza kapitalnih proizvoda od oko 2% u odnosu na isti period prethodne godine.

Posmatrano po pojedinačnim proizvodima povećanja uvoza registrirana su prilikom uvoza električne opreme 11,2%, motornih vozila 10%, prehrambenih proizvoda 5,3% i osnovnih hemijskih proizvoda 4,3%. S druge strane, na nivou pojedinačnih proizvoda vidljivo je da su najznačajnija smanjenja i negativan doprinos uvozu roba registrirana u okviru uvoza kako sirove nafte i rafiniranih naftnih derivata od oko 25% odnosno 17%, kamenog ugalja oko 30% i primarnog aluminijuma preko 15%.

Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima tokom prvih 6 mjeseci 2016. godine ukupni bh. uvoz roba iz EU iznosio je skoro 4,7 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom prethodne godine povećan za 2,4%, dok je uvoz iz zemalja CEFTA-e iznosio 973 miliona KM što predstavlja povećanje od 5,7%. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima najznačajnija povećanja uvoza registrirana su prilikom uvoza roba iz Srbije 8,1%, Italije 6,6%, Slovenije 6,3% i Njemačke od 5%, dok je uvoz roba iz Austrije i Rusije smanjen za 2,2% odnosno 25% u odnosu na isti period prethodne godine.

Grafikon 24: Učešće glavnih trgovinskih partnera u bh. robnom uvozu

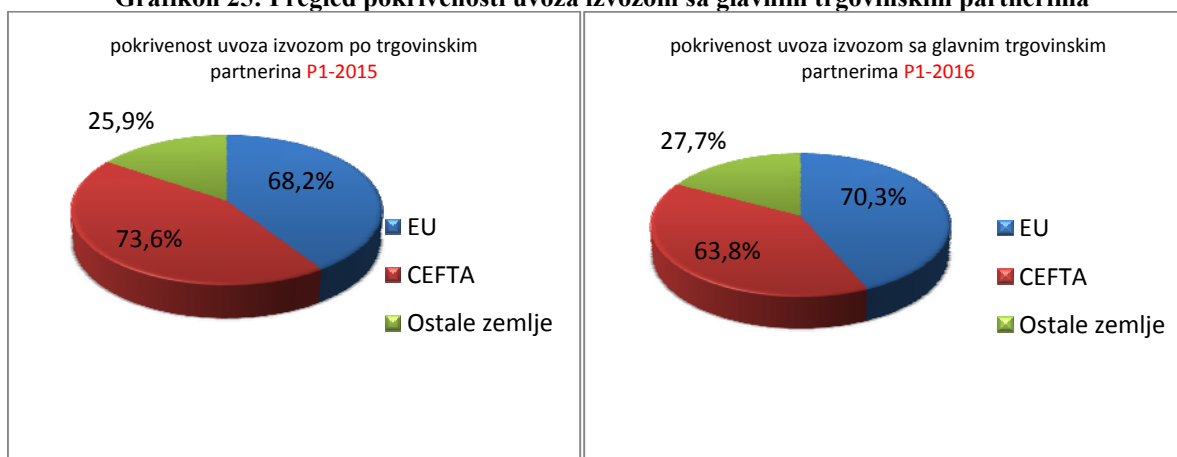
Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Vanjskotrgovinski robni deficit

Vanjskotrgovinski robni deficit u prvom polugodištu 2016. godine iznosio je skoro 3,2 milijarde KM što predstavlja smanjenje od 2,1% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po klasifikaciji glavnih industrijskih grupa proizvoda najznačajnija smanjenja deficita registrirana su u okviru kategorija energija 19,2% i kapitalni proizvodi 9,5%, dok je zajednički doprinos ove dvije kategorije u smanjenju deficita iznosio 6,5 p.p. S druge strane najznačajnija povećanja deficita u odnosu na prvo polugodište prethodne godine registrirana su u okviru intermedijarnih proizvoda 19% (plastične masa u primarnim oblicima i tekstil) i trajnih proizvoda za široku potrošnju 12% (električni aparati za domaćinstvo).

Ukupna pokrivenost uvoza izvozom roba u odnosu na isti period prethodne godine poboljšana za 1,2 p.p i iznosila je 58,5%. Ako se pokrivenost uvoza izvozom posmatra po trgovinskim blokovima vidljivo je da BiH u prvom polugodištu 2016. godine imala pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU od 70,3%, dok je pokrivenost u okviru CEFTA-e iznosila 63,8%. Detaljniji pregled bh. vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom tokom prvog polugodišta 2016. godine prikazan je u tabeli ispod:

Grafikon 25: Pregled pokrivenosti uvoza izvozom sa glavnim trgovinskim partnerima

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

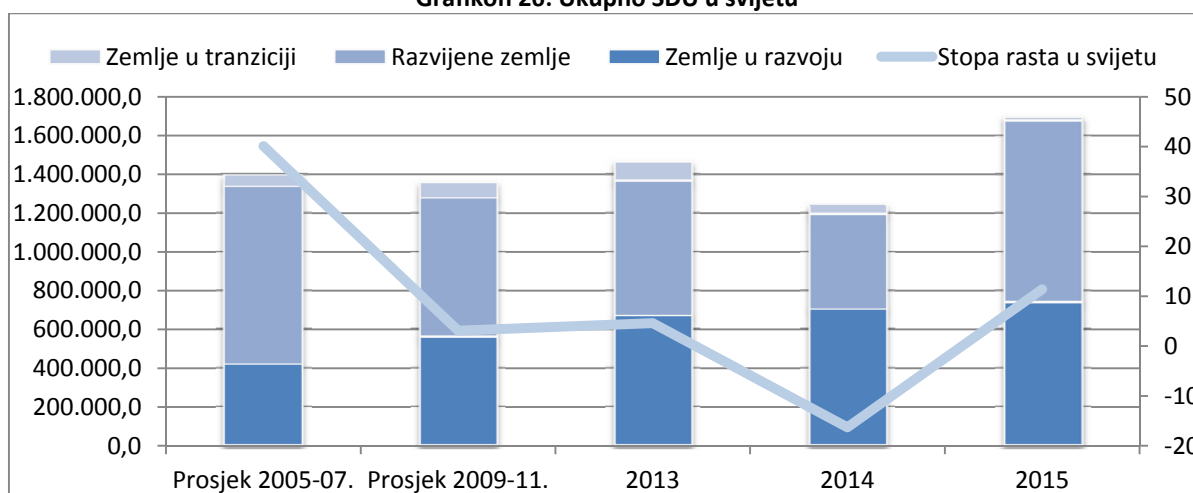
V STRANA DIREKTNNA ULAGANJA

- U BiH, prema podacima u platnom bilansu za pola godine, SDU u prvom polugodištu 2016. godine su smanjena 46,8% g/g.
- U BiH najviše ulagano u prerađivačku industriju, opskrbu el.energijom i trgovinu.

Ulaganja u svijetu i regionu

Prema UNCTAD-ovim podacima i procjenama u 2016. godini nastaviće se trendovi direktnih stranih ulaganja u svijetu. Skok ulaganja u 2015. godini je bio usmjeren prema razvijenim zemljama. U Evropskoj uniji zabilježeno povećanje od 67,6%, ulaganja prema Sjevernoj Americi veća su gotovo četiri puta, dok su zemlje u tranziciji osjetile najveći pad ulaganja od 1,3%. Realno je očekivati da će se ovaj trend odraziti i prema našoj zemlji.

Grafikon 26: Ukupno SDU u svijetu

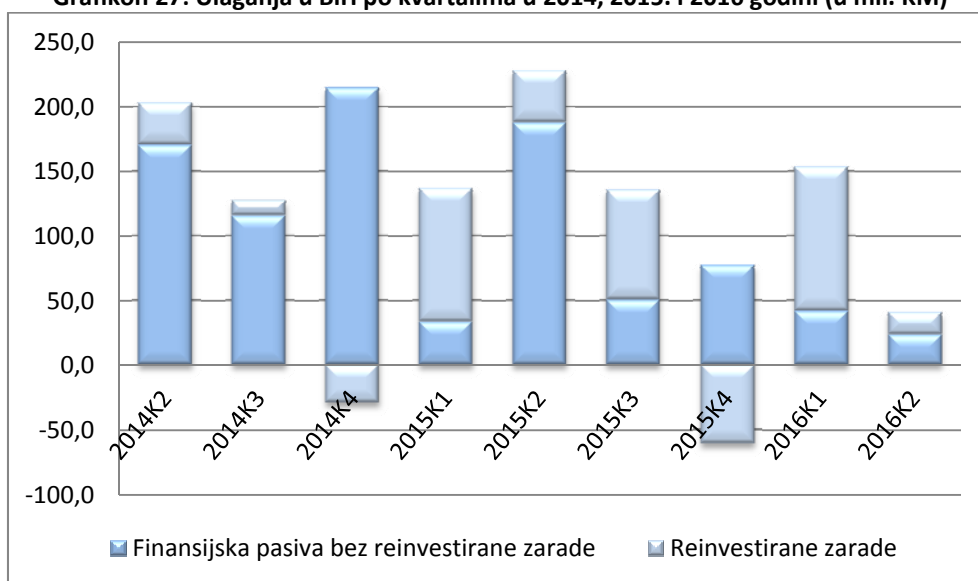
Izvor: Unctad, world investment report 2015, Global trend monitor No.22.i 23.

Ulaganja u Bosni i Hercegovini

Prema podacima Centralne banke BiH objavljenim u platnom bilansu direktna strana ulaganja u prvoj polovini 2016. godine iznose 194⁵⁰ mil. KM, što je manje za 46,8% u odnosu na ulaganja u istom periodu prošle godine. Ulaganja u drugom kvartalu 2016. godine su iznosila 40,78 mil. KM, i manja su za 82,1% u odnosu na ulaganja u istom kvartalu prošle godine.

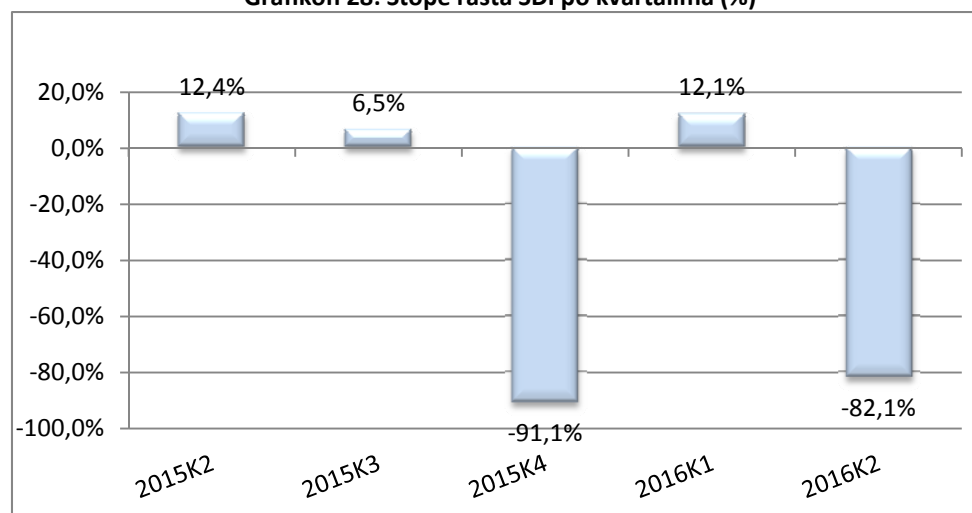
⁵⁰ Neto finansijska pasiva.

Grafikon 27: Ulaganja u BiH po kvartalima u 2014, 2015. i 2016 godini (u mil. KM)

Izvor: CBBiH

Grafikon 28: Stope rasta SDI po kvartalima (%)

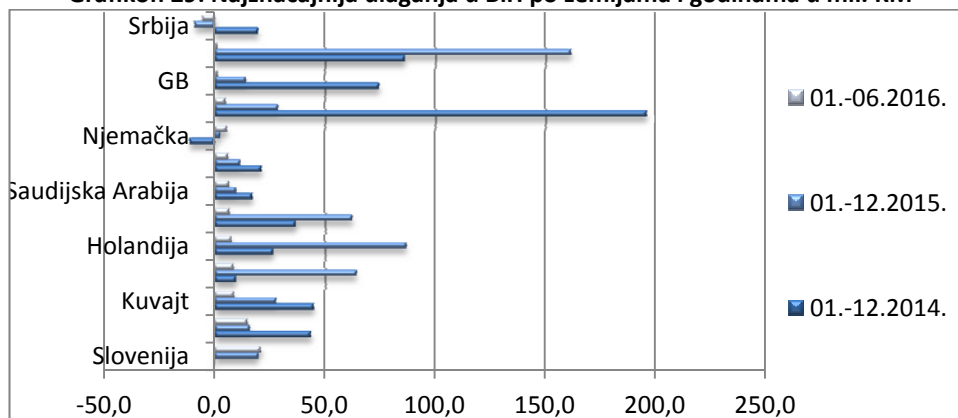

Izvor: CBBiH

U P12016. godine prema podacima statistike SDI CBBiH (koji se prikupljaju po drugoj metodologiji⁵¹) najviše je bilo ulaganja iz Slovenije (20,7 mil. KM), Kuvajta (8,7 mil. KM) i Turske (8,4 mil. KM). Najveće povlačenje kapitala je bilo u Srbiju (5,5 mil. KM) i Italiju (5,7 mil. KM).

⁵¹ Zadržane zarade se evidentiraju na kraju godine. Izvor: Statistika direktnih stranih investicija, CBBiH.

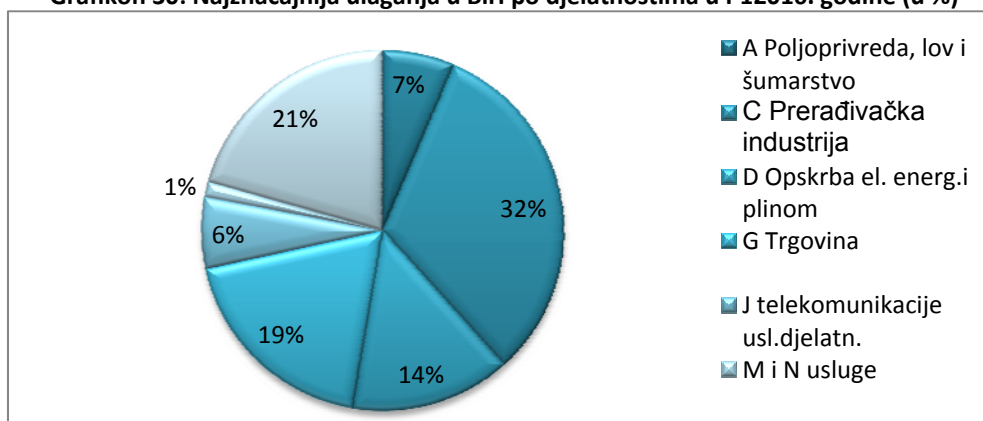
Grafikon 29: Najznačajnija ulaganja u BiH po zemljama i godinama u mil. KM

Izvor: CBBiH

Najviše je ulagano u prerađivačku industriju 29,9 mil. KM, opskrbu el.energijom 13,4 mil. KM i trgovinu 17,7 mil. KM. Procentualni iznosi ulaganja po djelatnostima su predstavljeni na grafikonu ispod.

Grafikon 30: Najznačajnija ulaganja u BiH po djelatnostima u P12016. godine (u %)

Izvor: CBBiH

Na smanjenje SDI u P12016. godine znatno je uticalo povlačenje kapitala iz oblasti finansijske i uslužne djelatnosti (7,9 mil. KM), poslovanja nekretninama (10 mil. KM) i iz oblasti proizvodnje prehrambenih proizvoda (5,5 mil. KM).

U prethodnom periodu završeno je ulaganje u Termoelekttranu i rudnik Stanari koja je već počela sa testnim radom, što je definitivno utjecalo na smanjenje ulaganja. Na visinu ulaganja u 2016. godini svakako je utjecala i činjenica da je došlo do odlaganja početka izgradnje najavljivanih većih elektroenergetskih projektata. TE Ugljevik 3, HE Mrsovo i HE Ulog. Takođe, najavljena izgradnja Blok 7, TE Tuzla kao i drugi veći elektroenergetski objekti u narednom periodu se planiraju finansirati putem kreditnog zaduženja a ne direktnim stranim ulaganjem. Najavljena veća ulaganja u oblasti turizma i obnovljivih izvora energije bi mogla u narednom periodu popraviti nizak nivo ulaganja koja su evidentirana u prvom polugodištu.

Kreditni rejting BiH

Kreditni rejting za BiH objavljuje se dva puta godišnje. Prema posljednjim podacima Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's potvrdila je 13.03.2016. godine BiH suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“⁵².

⁵² Detaljnije pojašnjenje kreditnog rejtinga za pomenuti preiod je predstavljeno u Ekonomskim trendovima za januar-mart 2016.godine.

DODATAK

Prvo polugodište 2016. godina

Tabela 1: Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2010=100	2013	2014	2015	2016								
		Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Januar	Februar	Mart	K1	April	Maj	Juni	K2	P1
Industrija ukupno	100.0	5.2	0.1	2.6	-3.3	6.5	10.3	4.6	2.9	3.9	7.2	4.6	4.6
Proizvodi za međufaznu potrošnju	30.3	4.5	5.3	6.6	1.8	13.3	3.8	6.2	8.0	2.6	6.5	5.7	5.9
Energija	33.5	6.5	-6.9	-0.8	-5.2	-3.3	18.6	3.2	-5.5	3.7	5.8	1.3	2.3
Kapitalni proizvodi	8.9	10.3	0.6	-2.4	-13.4	-4.7	7.6	-3.1	-3.3	6.2	18.0	7.0	2.0
Trajni proizvodi za široku potrošnju	2.9	-4.3	1.6	22.5	63.2	83.8	62.9	69.4	40.9	-0.3	-14.9	8.6	35.0
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	24.5	4.9	2.7	4.4	-3.7	9.6	10.0	5.4	5.3	5.0	4.3	4.9	5.1
B Vađenje ruda i kamena	12.8	-4.0	-2.1	3.5	5.2	14.4	17.3	12.4	2.5	-8.4	-10.0	-5.3	2.6
C Prerađivačka industrija	66.2	5.9	3.8	4.8	-1.1	11.6	8.5	6.5	7.4	5.2	6.4	6.3	6.3
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 5.3) 1	21.0	9.8	-9.6	-1.2	-9.7	-7.9	13.2	-1.8	-11.5	6.6	20.7	5.3	0.9
B05 Vađenje ugljena i lignita	10.1	-4.5	-0.7	1.9	14.1	22.4	32.8	22.8	8.3	-5.4	-16.0	-4.4	8.1
B07 Vađenje metalnih ruda	1.4	5.6	-3.9	11.6	-51.0	-3.0	-21.2	-23.2	-21.3	-15.7	-4.8	-13.9	-17.9
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1.3	-9.1	-7.8	5.6	-10.0	-17.7	11.1	-4.5	18.5	-18.0	13.2	4.6	0.9
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	10.6	5.7	3.3	6.4	4.3	14.9	15.4	11.7	8.2	12.2	8.7	9.7	10.6
C11 Proizvodnja pića	3.7	6.2	-1.0	3.0	-13.9	-4.0	-10.6	-9.5	12.1	-9.3	8.3	3.7	-2.1
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0.9	5.5	-14.1	-12.6	-45.5	-6.7	5.5	-20.2	-2.0	-1.4	29.1	8.6	-5.4
C13 Proizvodnja tekstila	3.1	-0.8	-2.6	-7.5	-15.4	3.7	15.7	0.9	4.4	2.2	7.9	4.8	2.9
C14 Proizvodnja odjeće	2.4	26.8	1.0	14.2	-1.4	-1.8	-2.1	-1.8	-3.8	7.2	-2.1	0.4	-0.8
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2.7	10.4	6.3	-2.0	-6.4	4.5	12.8	3.6	-3.1	3.6	-4.3	-1.3	1.0
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	3.2	12.7	4.8	0.1	0.1	46.8	24.7	23.7	9.5	2.6	-6.3	1.9	10.6
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2.0	2.9	-9.9	23.5	15.6	19.4	-5.7	11.3	2.6	3.7	18.9	8.4	9.7
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1.4	-0.2	23.6	5.6	-3.9	12.9	6.6	5.2	5.4	-0.9	8.4	4.3	4.6
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	2.4	6.8	7.3	-1.1	-30.8	-42.6	6.3	-21.4	1.0	-6.5	-22.6	-9.4	-15.8
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2.0	17.4	12.4	7.6	0.0	11.8	10.0	7.2	27.2	12.0	15.1	18.1	12.8
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	1.1	-6.9	6.3	-6.0	-17.8	0.7	19.9	1.1	-1.9	-11.3	-16.3	-9.8	-4.4
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	2.5	-4.2	26.9	7.0	-5.5	26.4	13.1	11.6	17.1	10.9	20.9	16.3	14.1
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	4.9	-0.1	-6.0	0.7	6.9	62.4	19.3	26.6	15.7	-6.1	6.8	5.5	11.3
C24 Proizvodnja baznih metala	7.3	-4.8	-1.9	1.3	-1.0	-3.7	-12.4	-5.8	2.3	2.4	-9.0	-1.4	-3.7
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	6.6	23.0	4.6	9.6	-1.4	20.0	12.4	10.7	12.7	18.2	23.4	18.1	14.7
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0.4	-8.3	-49.7	-19.3	-16.8	-27.3	-20.4	-21.5	46.9	-21.7	-0.6	8.2	-9.2
C27 Proizvodnja električne opreme	1.5	4.3	-0.4	2.7	-0.7	4.8	13.5	6.1	19.9	8.9	20.4	16.4	11.4
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	1.9	21.2	8.9	1.3	-8.1	-13.1	-8.0	-9.8	-11.3	-3.2	10.4	-1.4	-5.7
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	1.4	23.0	13.4	-11.3	-26.0	-2.1	2.7	-8.5	-8.9	1.0	11.3	1.1	-3.4
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0.1	-32.7	-11.8	-19.3	-82.9	-53.4	24.7	-58.7	-59.3	55.7	9.0	1.8	-37.0
C31 Proizvodnja namještaja	2.6	4.8	2.4	27.0	66.1	91.2	66.5	73.9	38.9	-1.1	-15.8	7.3	36.0
C32 Ostala prerađivačka industrija	0.3	59.2	6.8	7.8	-6.1	20.3	21.9	12.3	20.8	59.2	43.5	41.2	28.8
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	1.4	-17.3	-1.4	-7.9	0.6	5.2	-13.0	-3.6	-25.5	-22.6	-1.3	-16.5	-11.4
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	21.0	9.8	-9.6	-1.2	-9.7	-7.9	13.2	-1.8	-11.5	6.6	20.7	5.3	0.9

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Tabela 2: Industrijska proizvodnja u FBiH

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura	2014	2015	2016								
	2010=100	Jan-Dec	Jan-Dec	Januar	Februar	Mart	K1	April	Maj	Juni	K2	P1
Industrija ukupno	100.0	0.0	1.6	-3.7	4.9	5.3	2.2	3.1	3.0	8.5	4.9	3.5
Proizvodi za međufaznu potrošnju	29.1	6.5	7.4	5.2	11.0	5.4	7.1	11.1	4.2	10.5	8.6	7.8
Energija	31.8	-6.7	-1.8	-3.4	-3.4	5.2	-0.5	-8.9	-3.3	4.9	-2.4	-1.6
Kapitalni proizvodi	9.4	-1.7	-1.3	-19.6	-1.2	8.7	-3.8	-6.4	10.9	15.9	6.8	1.6
Trajni proizvodi za široku potrošnju	2.7	-4.9	-3.7	13.8	24.6	22.1	20.1	28.8	11.0	12.4	17.4	18.9
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	27.1	2.4	2.8	-6.8	6.6	6.1	2.0	7.2	4.1	3.9	5.0	3.6
B Vađenje ruda i kamena	11.6	-1.3	-1.1	14.8	20.3	16.1	17.1	10.0	-7.2	-4.2	-0.5	7.6
C Prerađivačka industrija	68.8	3.7	4.3	-3.0	11.0	5.4	4.4	7.6	5.6	8.9	7.4	5.9
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 35.3) 1	19.6	-10.1	-1.5	-10.2	-14.6	1.1	-7.9	-16.3	-1.2	12.9	-1.5	-5.6
B05 Vađenje ugljena i lignita	10.0	-0.2	-2.4	16.0	22.8	15.9	18.1	8.1	-5.3	-7.0	-1.4	7.8
B07 Vađenje metalnih ruda	0.3	-3.1	6.4	-6.0	-1.2	-5.7	-4.1	-11.9	8.6	33.9	10.2	5.4
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1.3	-7.3	7.1	-8.2	-16.2	27.1	1.7	28.2	-22.4	8.0	4.6	2.9
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	10.3	3.8	5.2	-4.8	4.5	10.0	3.3	11.6	10.5	6.7	9.6	6.5
C11 Proizvodnja pića	4.7	-0.7	1.9	-16.2	-4.4	-11.4	-10.6	12.8	-14.1	7.6	2.1	-3.7
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	1.2	-14.1	-18.6	-49.6	-10.2	2.8	-23.9	-2.1	-9.2	33.2	7.3	-8.3
C13 Proizvodnja tekstila	3.8	-1.0	-7.3	-16.2	5.4	18.4	1.8	5.5	4.4	11.5	7.1	4.4
C14 Proizvodnja odjeće	2.6	-3.2	18.2	4.5	5.3	1.0	3.6	-1.8	13.9	-8.3	1.3	1.9
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2.0	1.4	-7.9	-5.7	3.0	-0.6	-1.1	-9.4	8.3	4.4	1.1	-0.1
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	2.4	11.5	0.1	-7.1	35.6	11.7	12.6	13.5	4.6	-1.0	5.7	8.6
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2.2	-12.3	30.4	17.5	23.1	-5.6	13.9	3.6	2.5	21.9	9.3	11.3
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1.7	26.1	8.0	1.2	20.2	11.8	10.9	8.0	2.5	11.8	7.4	8.9
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	2.1	20.6	-0.2	-33.5	-29.4	-19.4	-27.5	-18.3	-22.1	-11.1	-17.2	-22.2
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2.0	11.5	9.3	4.6	9.8	13.5	9.4	11.4	2.3	16.6	10.1	9.6
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	1.4	7.1	-5.7	-17.7	-9.0	2.1	-7.8	-0.7	-8.3	-29.5	-12.8	-10.2
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	2.8	23.0	5.2	-5.2	22.9	6.5	8.4	18.1	7.5	21.0	15.5	12.1
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	5.3	-5.1	-0.2	10.9	69.4	23.5	30.9	13.8	-7.7	7.8	4.6	11.8
C24 Proizvodnja baznih metala	8.6	0.6	1.0	0.1	-3.9	-9.8	-4.6	3.9	3.8	-9.5	-0.6	-2.7
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	6.7	4.8	11.4	-5.6	30.6	11.7	11.8	16.4	27.1	32.8	25.4	19.3
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0.5	-54.9	-16.4	-40.1	-32.5	-16.6	-29.9	70.7	-23.6	18.4	21.8	-10.5
C27 Proizvodnja električne opreme	1.4	4.8	-4.9	-6.9	3.5	14.8	3.8	20.3	-1.2	12.5	10.5	7.1
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	2.3	11.8	3.6	-12.8	-18.2	-11.9	-14.4	-23.7	-3.4	8.1	-6.3	-10.6
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	1.7	15.0	-13.0	-27.5	-3.5	5.3	-8.6	-9.8	2.7	11.8	1.5	-3.3
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0.1	-14.6	-16.5	-86.9	-59.5	89.0	-62.9	-64.4	76.4	36.7	16.2	-38.8
C31 Proizvodnja namještaja	2.4	-5.1	2.5	14.2	33.8	26.6	24.8	19.9	9.9	10.2	13.3	18.9
C32 Ostala prerađivačka industrija	0.3	5.6	18.9	18.5	48.8	35.4	33.0	22.3	124.1	33.2	59.9	46.0
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	0.4	-23.9	-14.3	-21.3	-8.1	-17.7	-16.2	-1.4	15.3	-7.5	2.1	-7.5
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	19.6	-10.1	-1.5	-10.2	-14.6	1.1	-7.9	-16.3	-1.2	12.9	-1.5	-5.6

Izvor: Zavod za statistiku FBiH

Tabela 3: Industrijska proizvodnja u RS

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2010=100	2014	2015	2016								
		Jan-Dec	Jan-Dec	Januar	Februar	Mart	K1	April	Maj	Juni	K2	P1
Industrija ukupno	100.0	0.7	2.7	-7.7	5.1	20.5	6.0	4.3	6.7	4.0	5.0	5.6
Proizvodi za međufaznu potrošnju	32.7	3.3	4.4	-10.2	17.5	-1.2	2.0	2.1	0.1	1.1	1.1	1.5
Energija	38.8	-7.5	1.0	-9.1	-3.4	47.0	11.5	2.1	15.9	7.2	8.4	9.7
Kapitalni proizvodi	7.9	8.4	-5.6	18.6	-15.7	2.8	1.9	11.2	-11.1	26.3	8.8	3.5
Trajni proizvodi za široku potrošnju	2.9	11.6	2.4	-28.3	6.1	9.6	-4.2	4.2	-1.8	-10.4	-2.7	-3.0
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	17.7	5.2	7.4	1.8	11.7	23.2	12.2	3.3	8.6	0.6	4.2	7.9
B Vađenje ruda i kamena	16.6	-3.3	10.2	-9.5	5.1	18.8	4.8	-9.0	-10.0	-17.1	-12.1	-4.3
C Prerađivačka industrija	59.0	5.0	2.7	-3.9	3.5	13.4	4.4	9.8	5.4	-0.9	4.7	4.7
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 35.3) ¹	24.5	-9.0	-1.0	-9.2	5.5	40.9	12.4	-2.0	20.5	35.5	18.0	13.7
B05 Vađenje ugljena i lignita	10.9	-1.6	10.1	10.7	21.7	69.3	33.9	8.7	-5.5	-29.3	-8.7	8.7
B07 Vađenje metalnih ruda	4.5	-4.0	12.0	-53.3	-3.1	-22.2	-26.2	-22.1	-17.6	-8.2	-16.0	-19.7
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1.2	-9.6	0.7	-21.6	-24.5	-34.3	-26.8	-15.3	2.8	32.1	6.5	-6.6
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	9.6	6.2	5.3	21.2	26.1	27.8	25.1	9.0	18.4	3.2	10.2	17.0
C11 Proizvodnja pića	1.4	-2.5	9.5	-3.4	-1.6	-4.0	-3.0	8.3	24.1	12.0	14.8	7.2
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0.1	-17.1	300,02)	213.0	51.9	74.7	113.2	-0.4	169.0	-13.2	51.8	54.8
C13 Proizvodnja tekstila	1.3	-18.2	-9.2	-0.8	-17.9	-11.2	-10.0	-9.2	-22.6	-27.4	-19.7	-16.0
C14 Proizvodnja odjeće	1.9	15.4	2.9	-22.3	-22.2	-10.3	-18.3	-9.4	-13.8	24.6	0.5	-9.4
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	4.6	11.1	3.2	-7.1	5.9	26.2	8.4	2.7	-0.4	-10.8	-2.8	2.0
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	5.2	1.0	-2.6	9.2	55.1	36.4	33.6	11.0	2.8	-7.1	2.3	14.1
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	1.5	-0.3	-1.3	6.0	2.4	-5.9	0.8	-1.7	9.7	6.2	4.8	2.6
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	0.8	4.8	-16.0	-43.2	-36.0	-41.0	-40.1	-24.5	-41.0	-29.7	-31.7	-36.2
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	3.4	-8.3	-2.4	6.7	-60.7	45.8	-2.7	85.1	16.3	-34.8	22.2	-4.1
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2.1	14.9	2.7	-16.5	20.1	-1.5	0.7	109.2	42.8	11.6	54.5	23.3
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	0.4	2.2	-7.4	-18.4	55.4	183.7	73.6	-9.2	-20.3	60.4	10.3	26.0
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	1.9	35.6	12.3	-6.6	42.3	37.0	24.2	16.8	24.6	23.4	21.6	22.4
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	4.2	16.7	4.6	-11.2	39.0	2.9	10.2	22.9	1.7	3.3	9.3	9.0
C24 Proizvodnja baznih metala	4.2	-25.8	5.0	-18.9	-1.2	-45.4	-21.8	-19.7	-15.1	-3.0	-12.6	-17.3
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	6.2	10.9	6.0	2.8	-13.5	8.2	-0.8	5.7	-4.9	7.7	2.9	0.8
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0.2	-20.6	-28.6	124.4	0.3	-36.2	29.5	-38.5	-15.7	-31.1	-28.4	-4.0
C27 Proizvodnja električne opreme	1.8	-9.1	19.2	-9.2	7.4	12.5	3.6	20.1	27.7	36.8	28.2	16.6
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	0.7	-9.3	-16.6	63.7	56.3	31.3	50.4	96.5	-2.0	39.6	44.7	47.9
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	0.7	0.5	3.5	-11.9	7.1	-15.5	-6.8	-0.3	-12.2	8.2	-1.5	-4.1
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0.0	1.7	-30.9	-31.8	-30.8	-47.3	-36.6	-36.4	-15.6	-14.3	-22.1	-29.9
C31 Proizvodnja namještaja	2.7	14.4	2.9	-28.5	7.2	10.9	-3.4	6.1	-2.6	-11.3	-2.6	-2.7
C32 Ostala prerađivačka industrija	0.3	8.0	-3.3	-50.7	-9.8	8.0	-17.5	19.3	5.8	53.3	26.1	10.0
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	3.8	4.7	-6.6	6.9	8.1	-12.1	1.0	-30.1	-26.6	0.0	-18.9	-12.1
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	24.5	-9.0	-1.0	-9.2	5.5	40.9	12.4	-2.0	20.5	35.5	18.0	13.7

Izvor: Zavod za statistiku RS

Tabela 4: Realni sektor - industrija i usluge (rast g/g u %)

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 jan-jun	2015				2016	
										K1	K2	K3	K4	K1	K2
Industrija	Industrijska proizvodnja - fizički obim	-6.6	4.3	2.2	-3.7	5.3	0.2	3.0	4.6	-0.2	5.1	3.8	3.4	4.5	4.7
	<i>Intermedijarni proizvodi</i>	-19.0	9.9	5.2	-4.4	4.8	5.3	6.6	5.9	0.6	11.1	8.7	5.4	6.1	5.7
	<i>Energija</i>	3.0	0.6	2.1	-7.3	6.3	-6.9	-0.8	2.3	-3.3	4.1	0.7	-3.6	3.2	1.3
	<i>Kapitalni proizvodi</i>	-31.9	-4.9	-2.7	-0.4	10.4	0.6	-2.4	2.0	-6.1	1.3	0.5	-5.2	-3.3	6.7
	<i>Trajni proizvodi za široku potrošnju</i>	-25.3	14.4	4.7	15.3	-3.9	1.5	22.6	35.0	-3.6	32.5	25.8	36.1	69.6	8.1
	<i>Netrajni proizvodi za široku potrošnju</i>	-3.7	0.1	1.5	-0.2	4.9	2.7	4.6	5.1	3.9	1.2	2.8	10.6	5.4	4.8
Građevinarstvo	Obim građevinskih radova - Ukupno	-5.2	-11.4	-5.6	-3.6	-1.7	6.4	-2.4	-3.4	2.5	-0.8	-6.8	-3.8	-5.4	-1.4
	<i>Visokogradnja</i>	-2.2	-17.0	-14.5	-14.5	-5.7	7.3	14.4	0.6	13.4	16.6	15.6	12.1	0.9	0.4
	<i>Niskogradnja</i>	-4.1	-8.5	0.0	0.7	0.6	5.5	-6.5	-7.6	1.3	-4.4	-11.8	-9.9	-11.7	-3.6
Prevoz	Cestovni (prevezeno robe)	-11.3	-4.6	-0.1	30.2	-4.2	9.9	14.2	-	19.7	9.3	8.3	10.5	1.5	-
	Cestovni (prevezeni putnici)	-5.3	3.7	1.8	7.5	-3.6	-27.5	-4.2	-	5.9	-2.5	2.0	-8.5	-5.8	-
	Gradsko - Prigradski prevoz (prevezeni putnici)	-0.5	2.3	-4.4	-2.8	-9.6	-5.0	-0.6	-	1.5	-1.0	-3.7	-3.8	-4.4	-
	Željeznički (prevezeno robe)	-15.8	15.9	10.4	-4.7	-3.4	1.1	2.3	-	-2.8	14.8	-0.1	-1.3	-17.7	-
	Željeznički (prevezeni putnici)	-27.5	-1.3	-8.6	3.0	-24.0	-15.6	-1.9	-	-11.5	16.0	1.5	-12.4	-13.0	-
Maloprodaja	Realni rast prometa	-7.1	17.1	7.0	2.0	5.1	1.8	7.7	6.1	7.1	11.1	8.0	4.9	8.2	4.4
	<i>Motorna goriva u s.p.</i>	-8.7	21.9	1.5	-2.7	4.7	1.5	9.4	4.0	9.2	10.7	13.0	4.2	7.2	1.4
	<i>Trgovina na malo, osim motornih goriva u s.p.</i>	-6.5	15.5	9.0	3.6	5.2	1.9	7.2	6.8	6.4	11.2	6.3	5.1	8.5	5.4
Turizam	Dolasci turista - ukupno	-6.3	14.6	4.5	9.0	12.9	0.3	21.5	8.0	22.9	-	-	-	7.8	-
	<i>Domaći turisti</i>	-9.5	11.2	1.1	5.1	2.1	-1.7	13.1	4.7	16.4	-	-	-	1.9	-
	<i>Strani turisti</i>	-3.3	17.5	7.2	11.9	20.5	1.5	26.5	9.9	28.9	-	-	-	12.8	-

Izvor: BHAS i entitetski zavodi za statistiku

Tabela 5: Realni sektor po entitetima (rast g/g u %)

			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2015				2016		
										jan-jun	K1	K2	K3	K4	K1	K2	
Proizvodnja i građevinarstvo	Industrijska proizvodnja - fizički obim	FBiH	-11.8	3.8	0.9	-3.7	7.3	0.0	1.6	3.5	-2.4	-	-	-	2.2	3.6	
		RS	19.0	5.0	4.7	-4.2	4.1	0.7	2.7	6.0	3.7	-	-	-	6.2	5.6	
	Građevinarstvo (vrijednost radova)	FBiH	-28.2	-13.6	14.0	9.7	4.5	4.9^	-	-0.6^	-1.3^	1.6^	-7.3^	-3.9^	-4.1^	1.2^	
		RS	-8.0	-21.9	-2.1	-7.9	0.9	7.4^	-	-6.5^	9.9^	-3.6^	-5.0^	-3.1^	-6.2^	-3.0^	
Prijevoz	Cestovni (prevezeno robe)	FBiH	-16.8	3.7	7.7	24.3	-11.6	5.8	0.1	-7.2	13.0	-7.3	1.4	0.1	15.9	-10.5	
		RS	-9.8	3.6	20.3	18.4	11.6	4.4	33.6	-20.7	22.5	41.0	16.8	22.6	-18.8	-23.2	
	Cestovni (prevezeni putnici)	FBiH	-1.4	0.3	-0.5	6.4	-5.2	-40.1	-8.7	-4.0	-14.1	-7.3	-7.3	-7.5	-5.8	-2.8	
		RS	-17.3	17.8	14.9	-0.3	-0.5	-7.9	23.2	-28.1	37.6	3.6	-17.5	11.5	-9.1	-12.2	
	Gradsko - Prigradski Prijevoz (prevezeni putnici)	FBiH	-2.1	2.4	-4.7	-4.3	-7.8	-5.0	-2.2	-3.1	0.3	1.2	-5.0	-5.2	-3.4	-2.8	
		RS	8.7	3.7	2.5	2.0	-3.5	-5.5	2.2	1.6	7.1	6.9	4.6	3.5	-8.8	0.1	
	Željeznički (prevezeno robe)	FBiH	-13.6	11.0	15.9	-9.4	-0.2	4.0	2.5	-2.3	-8.1	16.0	4.1	0.2	-7.0	2.2	
		RS	-19.2	24.0	2.0	3.5	-3.4	-3.5	-0.9	-22.3	7.1	12.6	-6.5	-15.4	-34.8	-9.5	
	Željeznički (prevezeni putnici)	FBiH	-12.5	7.4	1.6	4.2	-20.8	-14.2	-5.8	-27.9	-15.3	12.9	-5.2	-18.0	-20.0	-34.1	
		RS	-38.5	-10.3	-21.1	1.3	-34.3	-18.0	2.9	-5.7	-6.8	17.9	17.1	-12.2	-2.4	-8.7	
	Ugostiteljstvo	Nominalni rast prometa	FBiH	-2.9	6.9	-0.7	16.3	6.2	12.4	-		9.2	13.9	14.9	4.9	25.7	14.1
		Realni rast prometa (deflacija indeksom CPI)		-2.6	5.0	-4.2	13.9	6.4	13.2	-	-	9.4	14.0	15.9	6.4	27.4	-
Nominalni rast prometa		RS	-0.1	1.2	0.2	5.7	7.0	-	-		17.9	11.2	6.9	1.5	-	-	
Realni rast prometa (deflacija indeksom CPI)			0.3	-1.2	-3.5	3.5	7.0	-	-	-	19.3	12.2	8.9	3.5	-	-	
Turizam	Dolasci domaćih turista	FBiH	-14.2	16.7	2.9	18.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		RS	-4.9	6.1	-0.6	-0.8	3.0	0.7	11.8	5.2	14.2	-	-	-	3.1	2.0	
	Dolasci stranih turista	FBiH	-0.6	25.3	9.2	12.9	-	-	-	-	-	-	-	-	21.4	-	
		RS	-7.2	1.3	2.4	4.7	11.9	4.9	15.2	16.3	26.8	-	-	-	10.3	24.1	

^ Realni rast proizvodnje u građevinarstvu

Izvori: Entitetski zavodi za statistiku

Tabela 6: Tržište rada

Period	Broj zaposlenih lica*				Broj nezaposlenih lica				Stopa nezaposlenosti				Prosječne neto plate				Prosječne penzije**			
	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD
	osobe								%				KM							
Ø 2013.	690,088	435,113	238,640	16,259	552,461	388,704	151,290	12,467	44.5	47.2	38.8	43.4	827	835	808	817	337	348	318	310
Ø 2014.	701,254	443,587	241,544	16,329	549,522	391,427	145,919	12,176	43.9	46.9	37.7	42.7	830	833	825	816	353	366	333	323
Ø 2015.	713,098	450,121	245,975	16,493	541,817	390,204	139,465	12,147	43.2	46.4	36.2	42.4	830	830	831	821	358	368	343	327
I-VI 2014.	697,647	440,489	239,986	16,314	550,559	390,610	147,733	12,216	44.1	47.0	38.1	42.8	829	833	821	820	353	367	331	323
I-VI 2015.	709,634	447,853	243,166	16,434	544,525	390,346	141,910	12,269	43.4	46.6	36.9	42.7	830	829	831	817	359	370	343	328
I-VI 2016.	720,479	454,186	249,610	16,649	527,853	381,179	134,940	11,733	42.3	45.6	35.1	41.3	834	834	835	833	360	371	342	327
I-2016.	715,540	450,419		16,527	539,109	390,738	136,349	12,022	43.0	46.5		42.1	829	834	816	830	358	368	343	326
II-2016.	715,880	450,491		16,592	536,684	388,606	136,056	12,022	42.8	46.3		42.0	829	825	838	833	361	373	343	326
III-2016.	719,180	452,958	249,610	16,612	530,370	382,879	135,690	11,801	42.4	45.8	35.2	41.5	843	845	837	842	360	372	342	328
IV-2016.	721,741	454,898		16,690	524,061	377,926	134,527	11,608	42.1	45.4		41.0	830	830	832	829	360	371	342	326
V-2016.	722,411	455,511		16,705	518,857	373,378	133,979	11,500	41.8	45.0		40.8	838	837	841	833	359	370	342	326
VI-2016.	728,121	460,837		16,768	518,034	373,548	133,041	11,445	41.6	44.8		40.6	837	834	845	833	359	370	342	326

Izvor: Agencija za statistiku BiH, entitetski zavodi za statistiku, Zavod za zapošljavanje FBiH, RS i BD, Zavod za MIO/PIO FBiH i Fond PIO RS.

* Broj zaposlenih lica u BiH, izvor: Agencija za statistiku BiH; broj zaposlenih lica u FBiH i RS, izvor: entitetski zavodi za statistiku.

** Prosječne penzije u BiH su izračunate na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta.

Tabela 7: Rast i struktura monetarnih agregata (kraj perioda)

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Primarni novac (M0)	Transakcijski novac (M1)	Kvazi novac (QM)	M2 ukupno
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11=3+4+5	12=6+7	13=8+9+10	14=12+13
I-III 2014.	2,929.2	3,365.6	12.4	2,542.1	4,123.2	3,086.2	1,154.9	5,247.5	6,307.2	6,665.3	9,488.7	16,153.9
I-VI 2014.	3,006.4	3,404.6	8.6	2,618.7	4,128.4	3,108.3	1,214.8	5,230.8	6,419.5	6,747.2	9,554.0	16,301.2
I-IX 2014.	3,158.2	3,915.3	7.8	2,752.9	4,525.5	3,165.7	1,258.5	5,274.7	7,081.2	7,278.4	9,699.0	16,977.3
I-XII 2014.	3,210.5	3,751.1	38.3	2,814.0	4,496.4	3,377.3	1,301.2	5,280.0	6,999.9	7,310.4	9,958.5	17,268.9
I-III 2015.	3,228.1	3,572.6	7.6	2,827.4	4,422.5	3,395.5	1,293.3	5,380.6	6,808.3	7,249.8	10,069.4	17,319.3
I-VI 2015.	3,310.8	3,642.4	4.2	2,874.0	4,557.8	3,445.6	1,385.5	5,469.9	6,957.4	7,431.7	10,301.0	17,732.8
I-IX 2015.	3,496.4	3,737.8	28.7	3,019.9	4,851.4	3,506.5	1,401.7	5,516.4	7,262.9	7,871.3	10,424.7	18,295.9
I-XII 2015.	3,499.5	4,063.5	51.7	3,055.3	5,125.6	3,562.6	1,360.4	5,543.3	7,614.7	8,180.9	10,466.3	18,647.2
I-III 2016.	3,503.2	3,942.2	50.4	3,035.4	5,193.0	3,631.1	1,419.9	5,510.5	7,495.8	8,228.4	10,561.5	18,789.8
I-VI 2016.	3,622.2	3,949.4	34.8	3,155.7	5,330.8	3,647.9	1,429.9	5,457.9	7,606.4	8,486.5	10,535.7	19,022.2
g/g stopa rasta												
I-III 2014.	8.7%	14.7%	1.2%	5.8%	7.4%	13.6%	8.8%	2.8%	11.8%	6.8%	6.8%	6.8%
I-VI 2014.	8.7%	14.2%	-37.7%	7.3%	8.1%	11.9%	5.0%	3.7%	11.4%	7.8%	6.4%	7.0%
I-IX 2014.	10.0%	15.5%	-43.7%	9.8%	9.7%	9.6%	11.1%	3.8%	12.9%	9.8%	6.6%	7.9%
I-XII 2014.	10.3%	7.9%	141.1%	10.7%	8.3%	12.3%	9.4%	1.5%	9.4%	9.2%	6.0%	7.3%
I-III 2015.	10.2%	6.2%	-38.2%	11.2%	7.3%	10.0%	12.0%	2.5%	7.9%	8.8%	6.1%	7.2%
I-VI 2015.	10.1%	7.0%	-51.5%	9.7%	10.4%	10.8%	14.0%	4.6%	8.4%	10.1%	7.8%	8.8%
I-IX 2015.	10.7%	-4.5%	268.4%	9.7%	7.2%	10.8%	11.4%	4.6%	2.6%	8.1%	7.5%	7.8%
I-XII 2015.	9.0%	8.3%	35.2%	8.6%	14.0%	5.5%	4.6%	5.0%	8.8%	11.9%	5.1%	8.0%
I-III 2016.	8.5%	10.3%	559.5%	7.4%	17.4%	6.9%	9.8%	2.4%	10.1%	13.5%	4.9%	8.5%
I-VI 2016.	9.4%	8.4%	734.3%	9.8%	17.0%	5.9%	3.2%	-0.2%	9.3%	14.2%	2.3%	7.3%

Izvor: Centralna banka BiH

Tabela 8: Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Kod	00		01		02		03		04		05		06	
Odjeljak	Ukupan indeks		Hrana i bezalkoholna pića		Alkoholna pića i duvan		Odjeća i obuća		Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti		Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće		Zdravstvo	
Vrsta indeksa	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g
Ø 2013.		99.9		100.0		106.4		91.0		100.8		100.1		98.3
Ø 2014.		99.1		97.3		106.9		94.9		99.7		99.5		100.4
Ø 2015.		99.0		99.1		107.2		92.7		101.1		100.3		101.3
I-VI 2014.		98.5		96.0		105.6		95.0		99.8		99.2		99.9
I-VI 2015.		99.4		100.0		107.6		93.7		101.1		100.9		101.5
I-VI 2016.		98.6		98.6		108.5		91.1		100.0		98.9		100.7
I-2016.	103.2	99.2	103.7	98.9	155.5	109.5	64.8	91.5	111.0	100.1	102.5	99.9	98.1	100.8
II-2016.	103.0	98.7	104.3	98.7	155.6	109.5	63.8	90.9	110.8	99.8	101.8	99.3	98.3	100.6
III-2016.	102.9	98.2	104.1	98.1	155.5	109.5	65.4	91.2	110.1	99.2	101.1	98.6	98.3	100.8
IV-2016.	102.6	98.4	104.4	98.3	155.7	108.5	65.9	91.8	104.3	99.3	101.2	98.7	98.4	100.8
V-2016.	102.7	98.5	104.4	98.7	155.4	107.9	65.3	91.4	105.1	100.6	101.0	98.7	98.4	100.6
VI-2016.	102.4	98.5	103.4	98.9	155.5	106.0	63.6	89.8	105.3	100.9	100.7	98.4	98.5	100.7

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Tabela 8: Indeks potrošačkih cijena - nastavak

Kod	07		08		09		10		11		12	
Opis koda	Prevoz		Komunikacije		Rekreacija i kultura		Obrazovanje		Restorani i hoteli		Ostala dobra i usluge	
Vrsta indeksa	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g	bazni indeks	g/g
☞ 2013.		98.9		100.2		101.0		101.4		100.4		100.3
☞ 2014.		99.0		102.8		100.4		100.8		100.2		100.0
☞ 2015.		93.1		100.2		100.2		102.1		100.4		99.8
I-VI 2014.		99.2		102.4		100.3		100.4		100.2		100.1
I-VI 2015.		93.5		100.7		100.4		102.0		100.4		99.6
I-VI 2016.		92.8		99.2		99.8		101.5		100.6		100.0
I-2016.	96.3	94.9	110.4	100.0	102.4	99.6	105.4	102.2	105.2	100.6	101.2	100.4
II-2016.	94.4	93.1	110.5	100.0	102.4	99.8	105.4	101.5	105.2	100.8	100.1	99.5
III-2016.	95.0	91.8	109.1	98.8	102.2	99.7	105.3	101.5	105.1	100.7	100.6	99.9
IV-2016.	95.9	92.5	109.1	98.7	102.2	100.0	105.3	101.5	105.1	100.6	101.5	100.2
V-2016.	96.5	91.7	109.2	98.9	102.5	100.1	105.3	101.2	105.2	100.5	101.2	100.1
VI-2016.	97.7	92.7	109.1	98.8	102.6	99.8	105.3	101.2	105.2	100.6	101.0	99.9

Tabela 9: Rast i sektorska struktura kredita (stanje na kraju razdoblja, u mil. KM)

Razdoblje	Kreditni općoj vladi	Kreditni nefinancijskim javnim poduzećima	Kreditni nefinancijskim privatnim poduzećima	Kreditni stanovništvu	Ostali krediti *	Ukupni krediti
	1	2	3	4	5	6=1+...+5
I. - III. 2014.	929.0	444.6	7,663.8	7,118.5	88.2	16,244.2
I. - VI. 2014.	1,016.6	439.8	7,645.0	7,284.2	91.2	16,476.7
I. - IX. 2014.	1,021.3	441.8	7,533.5	7,367.6	90.1	16,454.2
I. - XII. 2014.	1,101.3	442.1	7,419.3	7,428.2	83.2	16,474.1
I. - III. 2015.	1,138.9	424.9	7,275.1	7,511.5	89.8	16,440.3
I. - VI. 2015.	1,143.5	422.1	7,355.7	7,697.3	103.7	16,722.3
I. - IX. 2015.	1,141.5	411.6	7,327.5	7,750.3	95.7	16,726.6
I. - XII. 2015.	1,162.7	396.7	7,418.2	7,784.2	105.1	16,866.8
I. - III. 2016.	1,099.0	381.2	7,505.4	7,828.5	113.6	16,927.7
I. - VI. 2016.	1,022.3	374.6	7,521.8	7,916.9	107.7	16,943.3
Stopa rasta (g/g)						
I. - III. 2014.	11.2%	4.0%	2.8%	4.9%	-16.6%	4.1%
I. - VI. 2014.	20.1%	-1.8%	2.5%	5.9%	-20.5%	4.7%
I. - IX. 2014.	17.4%	1.5%	1.3%	5.4%	-1.5%	4.0%
I. - XII. 2014.	22.0%	-1.9%	-1.4%	5.1%	-4.2%	2.8%
I. - III. 2015.	22.6%	-4.4%	-5.1%	5.5%	1.9%	1.2%
I. - VI. 2015.	12.5%	-4.0%	-3.8%	5.7%	13.7%	1.5%
I. - IX. 2015.	11.8%	-6.8%	-2.7%	5.2%	6.2%	1.7%
I. - XII. 2015.	5.6%	-10.3%	0.0%	4.8%	26.2%	2.4%
I. - III. 2016.	-3.5%	-10.3%	3.2%	4.2%	26.5%	3.0%
I. - VI. 2016.	-10.6%	22.8%	-11.2%	2.9%	3.9%	1.3%

Izvor: Centralna banka BiH

*U ostalim kreditima su krediti dani ostalim finansijskim institucijama, neprofitnim organizacijama i ostali krediti.

Tabela 10: Rast i sektorska struktura depozita (stanje na kraju razdoblja, u mil. KM)

Razdoblje	Depoziti opće vlade	Depoziti nefinancijskih javnih poduzeća	Depoziti nefinancijskih privatnih poduzeća	Depoziti stanovništva	Ostali depoziti*	Ukupni depoziti
	1	2	3	4	5	6=1+...+5
I. - III. 2014.	1,272.9	1,370.1	2,100.3	8,495.3	1,188.4	14,427.0
I. - VI. 2014.	1,292.0	1,169.9	2,179.7	8,690.7	1,189.4	14,521.6
I. - IX. 2014.	1,553.7	1,147.1	2,412.1	8,900.4	1,256.6	15,269.9
I. - XII. 2014.	1,469.7	1,140.4	2,483.8	9,042.0	1,239.4	15,375.2
I. - III. 2015.	1,265	1,198	2,198	9,364	1,202	15,227.1
I. - VI. 2015.	1,218	1,221	2,377	9,484	1,250	15,550.0
I. - IX. 2015.	1,370	1,210	2,480	9,620	1,347	16,027.1
I. - XII. 2015.	1,573	1,188	2,607	9,865	1,299	16,530.8
I. - III. 2016.	1,443	1,204	2,490	10,074	1,324	16,535.2
I. - IV. 2016.	1,503	1,210	2,490	10,110	1,329	16,640.9
I. - V. 2016.	1,515	1,181	2,578	10,081	1,335	16,689.4
I. - VI. 2016.	1,486	1,184	2,535	10,132	1,352	16,689.8
Stopa rasta g/g						
I. - III. 2014.	6.5%	-1.3%	11.3%	7.8%	6.3%	7.1%
I. - VI. 2014.	14.7%	-15.4%	12.5%	9.6%	8.5%	7.8%
I. - IX. 2014.	31.9%	-18.5%	13.0%	10.0%	12.8%	9.6%
I. - XII. 2014.	26.5%	-14.8%	13.0%	8.1%	4.5%	7.9%
I. - III. 2015.	-0.6%	-12.6%	4.7%	10.2%	1.1%	5.5%
I. - VI. 2015.	-5.7%	4.4%	9.0%	9.1%	5.1%	7.1%
I. - IX. 2015.	-11.8%	5.5%	2.8%	8.1%	7.2%	5.0%
I. - XII. 2015.	7.0%	4.1%	4.9%	9.1%	4.8%	7.5%
I. - III. 2016.	14.0%	0.5%	13.3%	7.6%	10.1%	8.6%
I. - IV. 2016.	22.0%	-3.0%	6.6%	6.8%	8.1%	7.3%

Izvor: Centralna banka BiH

*U ostalim depozitima su depoziti sektora ostalih financijskih institucija, neprofitnih organizacija i ostali depoziti.

Tabela 11: Kamatne stope na kredite stanovništvu u KM s valutnom klauzulom (u %, na godišnjoj razini)

Godina	Mjesec	POTROŠAČKI KREDITI				STAMBENI KREDITI					OSTALI KREDITI			
		promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	kreditni preko 5 god. IPFKS	preko 10 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS
			s originalnim dospijećem preko 1 god.				s originalnim dospijećem preko 1 god.					s originalnim dospijećem preko 1 god.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2015.	04.	7.48	NA	7.69	NA	5.80	5.96	6.27	5.57	5.71	7.81	7.83	7.08	7.61
2015.	05.	7.85	NA	7.30	NA	5.95	5.98	6.28	5.66	5.77	7.83	7.85	7.06	7.81
2015.	06.	NA	NA	7.85	NA	5.74	5.79	6.88	5.96	5.65	8.18	7.97	7.00	7.70
2015.	07.	NA	NA	7.26	NA	5.72	5.77	7.25	5.93	6.11	8.19	8.26	7.14	7.53
2015.	08.	NA	NA	6.92	NA	5.81	5.81	6.76	6.26	5.49	7.96	7.94	7.35	7.85
2015.	09.	NA	NA	7.02	NA	5.74	5.74	6.88	6.17	5.77	7.92	7.90	7.20	7.80
2015.	10.	NA	NA	7.65	NA	5.74	5.76	6.20	5.61	5.80	7.77	7.80	7.29	7.93
2015.	11.	8.63	NA	7.82	NA	5.80	5.81	6.39	6.27	5.77	7.72	7.76	7.34	7.90
2015.	12.	NA	NA	6.92	NA	5.61	5.60	6.16	6.08	5.82	7.62	7.62	7.16	7.44
2016.	01.	NA	NA	7.23	NA	5.49	5.49	5.89	6.05	5.55	8.08	8.09	7.23	7.73
2016.	02.	NA	NA	7.15	NA	5.68	5.68	NA	6.36	5.83	8.01	8.05	7.25	7.89
2016.	03.	NA	NA	7.83	NA	5.53	5.53	5.96	5.75	5.66	8.01	7.77	7.07	7.92
2016.	04.	NA	NA	NA	NA	5.56	5.56	6.00	5.10	5.44	8.13	7.89	7.08	7.31
2016.	05.	NA	NA	NA	NA	5.64	5.64	6.02	5.30	5.42	8.26	7.96	6.80	6.90
2016.	06.	NA	NA	NA	NA	5.60	5.60	6.11	6.02	5.77	8.24	8.29	7.00	6.84

Izvor: Central... banka BiH

Kamatne stope u tablici se odnose ... nove poslove

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

Tabela 12: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima u KM s valutnom klauzulom (u %, na godišnjoj razini)

Godina	Mjesec	do iznosa od 0,25 milijuna EUR				preko 0,25 milijuna EUR do 1 milijuna EUR				Preko iznosa 1 milijun EUR			
		promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS
			s originalnim dospijećem preko 1 god.				s originalnim dospijećem preko 1 god.				s originalnim dospijećem preko 1 god.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2015.	04.	7.71	7.64	7.50	6.82	6.12	5.98	5.37	6.39	6.00	5.86	4.23	NA
2015.	05.	7.32	7.24	7.24	6.91	6.19	5.88	5.60	5.52	6.60	6.65	NA	NA
2015.	06.	7.52	7.68	6.94	5.55	5.85	5.94	5.51	6.73	5.00	5.00	NA	NA
2015.	07.	7.34	7.45	6.89	6.09	5.69	5.67	5.73	6.55	6.20	6.04	NA	NA
2015.	08.	7.58	7.96	6.40	6.36	6.15	6.03	6.35	6.64	4.81	5.11	NA	6.21
2015.	09.	7.86	8.15	6.49	6.19	5.79	5.83	5.03	6.65	5.68	5.68	NA	NA
2015.	10.	7.62	8.12	6.15	5.80	5.68	5.80	5.20	6.08	6.38	6.58	NA	NA
2015.	11.	7.37	7.48	5.98	5.70	6.86	6.64	5.84	5.86	5.72	6.02	NA	6.05
2015.	12.	7.75	7.90	5.82	6.19	5.81	5.72	5.90	6.26	5.95	5.95	NA	5.90
2016.	01.	7.38	7.22	7.35	7.45	6.66	6.50	6.74	6.93	5.77	6.26	NA	NA
2016.	02.	7.70	7.67	5.59	5.70	6.02	5.91	5.08	4.68	5.20	5.20	NA	5.73
2016.	03.	7.26	7.32	5.75	5.57	5.80	5.69	5.31	5.39	5.87	6.33	NA	5.30
2016.	04.	7.82	7.79	5.50	5.42	5.86	6.03	5.58	4.98	4.97	NA	NA	5.33
2016.	05.	7.67	7.95	5.21	5.21	5.53	5.56	5.23	5.51	NA	NA	NA	5.55
2016.	06.	7.50	7.54	5.07	5.02	5.87	5.71	5.52	6.19	4.59	4.41	3.92	4.77

Izvor: Central... banka BiH

Kamatne stope u tablici se odnose ... nove poslove

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

Tabela 13: Kamatne stope na depozite (u %, na godišnjoj razini)

Depoziti stanovništvu											
Godina	Mjesec	Depoziti u KM i depoziti s valutnom klauzulom				Depoziti u EUR				Depoziti u stranoj valuti	
		s dogovorenim dospijećem			Depoziti po viđenju	s dogovorenim dospijećem			Depoziti po viđenju	s dogovorenim dospijećem	Depoziti po viđenju
		do 1 god.	preko 1 do 2 god.	preko 2 god.		do 1 god.	preko 1 do 2 god.	preko 2 god.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015.	04.	1.07	2.42	2.80	0.09	1.19	2.45	2.86	0.15	1.83	0.06
2015.	05.	1.10	2.45	2.51	0.09	1.27	2.44	2.87	0.15	0.98	0.06
2015.	06.	1.55	2.42	2.59	0.09	1.23	2.48	2.92	0.15	0.71	0.06
2015.	07.	1.23	2.40	2.44	0.08	1.26	2.45	3.24	0.15	1.35	0.06
2015.	08.	1.12	2.45	2.56	0.08	1.36	2.36	2.81	0.15	1.15	0.06
2015.	09.	1.14	2.39	2.55	0.08	1.30	2.35	2.71	0.14	1.37	0.06
2015.	10.	1.07	2.27	2.27	0.09	1.24	2.24	2.78	0.14	1.41	0.06
2015.	11.	0.94	2.23	2.23	0.09	1.25	2.26	2.89	0.13	1.16	0.06
2015.	12.	1.06	2.16	2.36	0.09	1.24	2.13	2.68	0.13	0.97	0.06
2016.	01.	0.89	1.97	2.59	0.10	0.89	2.14	2.40	0.12	0.74	0.07
2016.	02.	0.83	2.07	2.27	0.09	0.87	2.20	2.56	0.11	0.65	0.07
2016.	03.	0.85	1.89	2.12	0.08	0.86	2.24	2.52	0.12	0.75	0.06
2016.	04.	0.74	1.95	2.09	0.08	0.76	2.01	2.25	0.12	0.58	0.07
2016.	05.	0.69	2.00	2.21	0.08	0.62	1.96	2.11	0.12	1.47	0.07
2016.	06.	0.66	1.99	2.07	0.08	0.58	1.97	2.23	0.12	0.52	0.07
Depoziti nefinancijskih poduzeća											
2015.	04.	1.61	3.05	3.05	0.17	NA	1.67	NA	0.15	NA	0.07
2015.	05.	1.32	2.50	2.90	0.19	NA	2.53	3.44	0.15	NA	0.06
2015.	06.	1.38	2.47	2.38	0.15	NA	3.19	NA	0.14	NA	0.05
2015.	07.	1.08	2.20	2.92	0.14	1.62	3.08	NA	0.14	NA	0.05
2015.	08.	1.28	2.02	2.57	0.13	0.48	1.66	NA	0.10	NA	0.06
2015.	09.	0.90	2.13	2.73	0.13	NA	2.25	2.05	0.13	NA	0.06
2015.	10.	0.84	2.56	2.97	0.13	NA	1.18	NA	0.12	NA	0.04
2015.	11.	1.15	2.32	1.93	0.13	NA	1.37	NA	0.12	NA	0.06
2015.	12.	0.93	1.43	1.94	0.12	0.61	2.47	NA	0.10	NA	0.06
2016.	01.	0.86	1.48	1.88	0.10	0.35	NA	2.57	0.09	NA	0.07
2016.	02.	1.00	1.37	2.10	0.10	NA	NA	NA	0.09	NA	0.15
2016.	03.	0.84	2.17	2.48	0.09	0.25	2.27	NA	0.06	NA	0.05
2016.	04.	0.76	2.88	2.90	0.10	NA	2.01	NA	0.08	NA	0.05
2016.	05.	0.41	1.56	NA	0.09	NA	NA	2.21	0.08	NA	0.06
2016.	06.	1.21	1.80	2.49	0.08	NA	NA	NA	0.08	NA	0.06

Izvor: Centralna banka BiH

Kamatne stope na depozite po viđenju se odnose na postojeće poslove

Kamatne stope na depozite sa dogovorenim dospjećem se odnose na nove poslove

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

Tabela 14: Uvoz i izvoz roba prema HS klasifikaciji za period januar-juni 2016. godine

Izvoz i uvoz dobara klasifikovanih prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)		IZVOZ				UVOZ				DEFICIT				
		Jan_Jun 2015	Jan_Jun 2016	Jan_Jun 2016 promjena %		Jan_Jun 2015	Jan_Jun 2016	Jan_Jun 2016 promjena %		Jan_Jun 2015	Jan_Jun 2016	Jan_Jun 2016 promjena %		Pokrivenost uvoza izvozom
		u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	
	UKUPNO	4380	4512	2.9	2.9	7639	7710	0.8	0.8	-3258	-3198	-2.1	-2.1	58.5%
1	ŽIVOTINJE I PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA	75	57	-24.1	-0.4	227	214	-5.8	-0.17	-152	-157	3.3	0.15	26.7%
2	PROIZVODI BILJNOG PORIJEKLA	70	89	27.4	0.44	374	381	2.0	0.10	-304	-292	-3.9	-0.36	23.4%
3	MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA I BILJNOG PORIJEKLA	57	64	12.4	0.16	76	92	22.0	0.22	-18	-28	51.7	0.29	69.8%
4	PREHRAMBENE PRERAĐEVINE	137	172	26.0	0.81	666	699	4.9	0.43	-530	-527	-0.5	-0.09	24.6%
5	PROIZVODI MINERALNOG PORIJEKLA	377	307	-18.6	-1.60	1091	894	-18.1	-2.58	-714	-587	-17.8	-3.90	34.4%
6	PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI SRODNIH INDUSTRIJA	326	351	7.7	0.57	778	797	2.4	0.25	-452	-446	-1.4	-0.19	44.0%
7	PLASTIČNE MASE, GUMA I KAČUK	138	155	12.2	0.39	473	517	9.2	0.57	-335	-362	8.0	0.82	30.0%
8	KOŽA I KRZNO	81	71	-12.8	-0.24	234	239	2.1	0.07	-153	-168	10.0	0.47	29.5%
9	DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	295	347	17.9	1.20	99	116	16.5	0.22	195	232	18.5	-1.11	300.2%
10	CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI PROIZVODI	123	132	7.8	0.22	189	198	4.6	0.12	-67	-66	-1.2	-0.03	66.8%
11	TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	242	258	6.9	0.38	499	531	6.5	0.42	-257	-273	6.1	0.48	48.6%
12	OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	330	352	6.7	0.51	172	166	-3.8	-0.08	157	186	18.3	-0.88	212.0%
13	PROIZVODI OD KAMENA, GIPSA, CEMENTA I SL. MAT., KERAMIČKI PROIZVODI, STAKLO I STAKLENI PROIZVODI	28	29	4.2	0.03	152	165	8.6	0.17	-124	-136	9.6	0.37	17.5%
14	BISERI, PLEMENITI METALI I NJIHOVI PROIZVODI, DRAGO I POLUDRAGO KAMENJE	7	6	-10.3	-0.02	6	7	9.4	0.01	0	-1	-332.5	0.04	87.0%
15	BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH METALA	880	760	-13.7	-2.74	734	764	4.1	0.39	146	-4	-102.9	4.61	99.4%
16	MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI UREĐAJI	501	532	6.3	0.73	1059	1056	-0.2	-0.03	-558	-524	-6.2	-1.05	50.4%
17	TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	160	165	3.3	0.12	520	577	11.0	0.75	-360	-412	14.4	1.59	28.6%
18	SATOWI, MJERNI, MUŽIČKI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	9	12	42.5	0.08	115	107	-6.4	-0.10	-106	-95	-10.5	-0.34	11.6%
19	ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	30	70	128.6	0.89	2	4	107.7	0.03	29	66	130.0	-1.14	1760.9%
20	RAZNI PROIZVODI	519	580	11.7	1.39	171	184	7.6	0.17	348	396	13.8	-1.47	315.9%
21	UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI	0	0	-59.8	0.00	0	0	0.0	0.00	0	0	0	0.00	20.6%
98	NERAZVRSTANO	0	0	0.0	0.00	0	0	0.0	0.00	0	0	0.0	0.00	#DIV/0!

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Tabela 15: Vanjskotrgovinska razmjena u BiH po glavnim trgovinskim partnerima

u 000 KM

Zemlje	IZVOZ						Promjena u %	UVOZ						Promjena u %
	P1-2014		P1-2015		P1-2016			P1-2014		P1-2015		P1-2016		
	KM	u %	KM	u %	KM	u %		KM	u %	KM	u %	KM	u %	
EU	3,078	73.4%	3,163	72.1%	3,343	74.1%	5.7%	4,587	60.1%	4,637	60.6%	4,757	61.7%	2.6%
CEFTA	609	14.5%	678	15.5%	621	13.8%	-8.4%	816	10.7%	921	12.0%	973	12.6%	5.7%
Njemačka	675	16.1%	690	15.7%	755	16.7%	9.4%	906	11.9%	924	12.1%	969	12.6%	4.9%
Hrvatska	468	11.2%	452	10.3%	477	10.6%	5.4%	879	11.5%	784	10.2%	719	9.3%	-8.2%
Italija	582	13.9%	607	13.8%	575	12.7%	-5.3%	820	10.7%	866	11.3%	924	12.0%	6.7%
Srbija	354	8.4%	398	9.1%	345	7.7%	-13.3%	737	9.7%	804	10.5%	869	11.3%	8.1%
Slovenija	344	8.2%	356	8.1%	382	8.5%	7.3%	374	4.9%	375	4.9%	398	5.2%	6.2%
Austrija	360	8.6%	367	8.4%	367	8.1%	0.0%	250	3.3%	275	3.6%	269	3.5%	-2.3%
Turska	109	2.6%	175	4.0%	158	3.5%	-9.8%	266	3.5%	308	4.0%	334	4.3%	8.3%
Rusija	33	0.8%	38	0.9%	46	1.0%	21.2%	663	8.7%	446	5.8%	331	4.3%	-25.8%
Kina	6	0.1%	12	0.3%	11	0.3%	-5.0%	569	7.5%	546	7.1%	528	6.9%	-3.3%
Ostale	509	12.1%	543	12.4%	548	12.1%	0.9%	2,170	28.4%	2,094	27.4%	1,980	25.7%	-5.5%
UKUPNO	4,196	100.0%	4,384	100%	4,512	100.0%	2.9%	7,634	100%	7,652.0	100%	7,710	100.0%	0.8%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Platni bilans BiH

PLATNI BILANS - SKRAĆENA VERZIJA u milionima KM	Q1 2015	Q2 2015	P1 2015	Q1 2016	Q2 2016	P1 2016	Promjena P1 2016 / P1 2015
TEKUĆI RAČUN	-264	-521	-785	-373	-496	-868	10.7%
Roba - saldo	-1,620	-1,939	-3,559	-1,616	-1,960	-3,576	0.5%
Izvoz robe, fob	1,610	1,743	3,353	1,575	1,849	3,423	2.1%
Uvoz robe, fob	3,230	3,682	6,912	3,191	3,809	6,999	1.3%
Usluge - saldo	430	558	988	429	550	979	-0.8%
Potražuje - ukupno	577	753	1,330	581	748	1,329	-0.1%
Duguje - ukupno	146	196	342	152	197	349	2.1%
Primarni dohodak - saldo	47	-42	5	51	2	53	896.3%
Potražuje - ukupno	240	220	459	217	219	436	-5.0%
Duguje - ukupno	192	262	454	166	217	383	-15.6%
Sekundarni dohodak - saldo	878	902	1,781	763	912	1,675	-6.0%
Od čega: Personalni transferi - potražuje	505	600	1,105	514	628	1,141	3.3%
KAPITALNI RAČUN	100	100	201	80	82	162	-19.2%
FINANSIJSKI RAČUN	-310	-355	-665	-267	-267	-534	-19.7%
Direktne investicije	-98	-199	-298	-155	-42	-198	-33.6%
Od čega: Reinvestirane zarade - Pasiva	103	40	144	112	17	129	-10.3%
Portfolio investicije	-9	-39	-48	-5	40	36	-174.0%
Ostale investicije	-151	-329	-480	-45	-417	-461	-4.0%
Neto finansijska aktiva	-402	-24	-426	-232	-126	-358	-15.9%
Valuta i depoziti	-373	-41	-414	-267	-120	-387	-6.6%
Ostalo	3	5	8	-9	5	-4	-154.1%
Neto finansijska pasiva	-251	305	55	-187	291	104	89.2%
Valuta i depoziti	-265	16	-248	-270	17	-253	1.9%
Zajmovi	-91	157	66	-34	142	108	64.0%
Vladin sektor	-24	-21	-45	43	5	48	-205.8%
Ostali sektori	-67	178	111	-77	136	60	-46.2%
Trgovinski krediti i avansi	118	135	254	115	136	251	-0.8%
Ostala finansijska pasiva	-13	-5	-18	0	-5	-5	-73.2%
Rezervna aktiva	-52	213	161	-62	152	89	-44.5%
NETO GREŠKE I PROPUSTI	-147	66	-81	26	147	172	-312.6%

Izvor: Centralna banka BiH

